

Archeologienota Halle-Zoersel kerkomgeving

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

18-9-2019

Titel: Archeologienota Halle-Zoersel kerkomgeving

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke en Paulien Fonteyn

Uittreksels uit CartoWeb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18084 - www.ngi.be

Projectcode bureauonderzoek: 2019H218

Intern projectnummer: 2019.096

Locatiegegevens: Provincie Antwerpen, Halle (Zoersel), Halle-Dorp

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 165183,88 en Y: 212259,18; X: 173981,28 en Y: 216644,65

Oppervlakte plangebied: 8060m²

Kadastergegevens: Zoersel, afdeling 2 Halle, sectie C, perceel 521L, 526B, 529B, 530G, 531C, 532B, openbaar domein (zie figuur 12)

Topografische kaart: zie figuur 10 en 11

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog) en Evert Bourel (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-Waas, 18/09/2019

© Acke & Bracke bvba, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	4
1.2.1. VRAAGSTELLING	4
1.2.2. RANDVOORWAARDEN	4
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	5
1.3.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	5
1.3.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	6
1.3.3. ADVIES SPECIALISTEN	6
1.3.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	6
1.3.5. SELECTIE BRONNEN	6
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. HUIDIGE TOESTAND	7
2.2. GEPLANEDE WERKEN	11
2.3. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	13
2.3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING	13
2.3.2. LANDSCHAPPELIJKE SITUERING	15
2.3.3. BODEMKUNDIGE SITUERING	17
2.3.4. GEOLOGISCHE SITUERING	18
2.4. HISTORISCHE SITUERING	21
2.5. ARCHEOLOGISCHE SITUERING	29
3. SYNTHESE	31
3.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	31
3.2. AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	32
3.3. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	33
4. SAMENVATTING	35
5. BIBLIOGRAFIE	38
6. BIJLAGES	39

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Halle (Zoersel) Halle-Dorp (provincie Antwerpen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingrepen 1000m² of meer beslaan, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In het bureauonderzoek wordt een zo duidelijk mogelijk beeld gevormd van de huidige archeologische, historische en landschappelijke informatie van het projectgebied en diens omgeving. Deze gegevens worden vergeleken met de geplande werken en de hiermee gepaard gaande verstoringen en vergravingen in de bodem. Het uiteindelijke doel is het bepalen of verder archeologisch onderzoek al dan niet aangewezen is.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer door middel van ontwerpplannen en via mondelinge of schriftelijke communicatie. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en van de directe omgeving werd de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) geraadpleegd.¹ Deze online databank is uitsluitend toegankelijk voor geregistreerde gebruikers, hoofdzakelijk archeologen. Aanvullend werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Aansluitend hierbij werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van vorige eeuw. Op het kaartmateriaal en de luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zodoende een duidelijk beeld te krijgen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

Op basis van dit onderzoek en het raadplegen van bovenvermelde bronnen kan een antwoord gegeven worden op de vooropgestelde onderzoeksvragen.

¹ <https://cai.onroenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd gestart met het bureauonderzoek waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd worden. Daarnaast werd in detail bekeken wat de huidige toestand is van het plangebied en werden de geplande werkzaamheden onder de loep genomen. Op basis van deze gegevens samen werd afgetoetst of ten eerste verder vooronderzoek noodzakelijk is en ten tweede welke onderzoekstappen er eventueel genomen moeten worden.

1.3.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.3.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

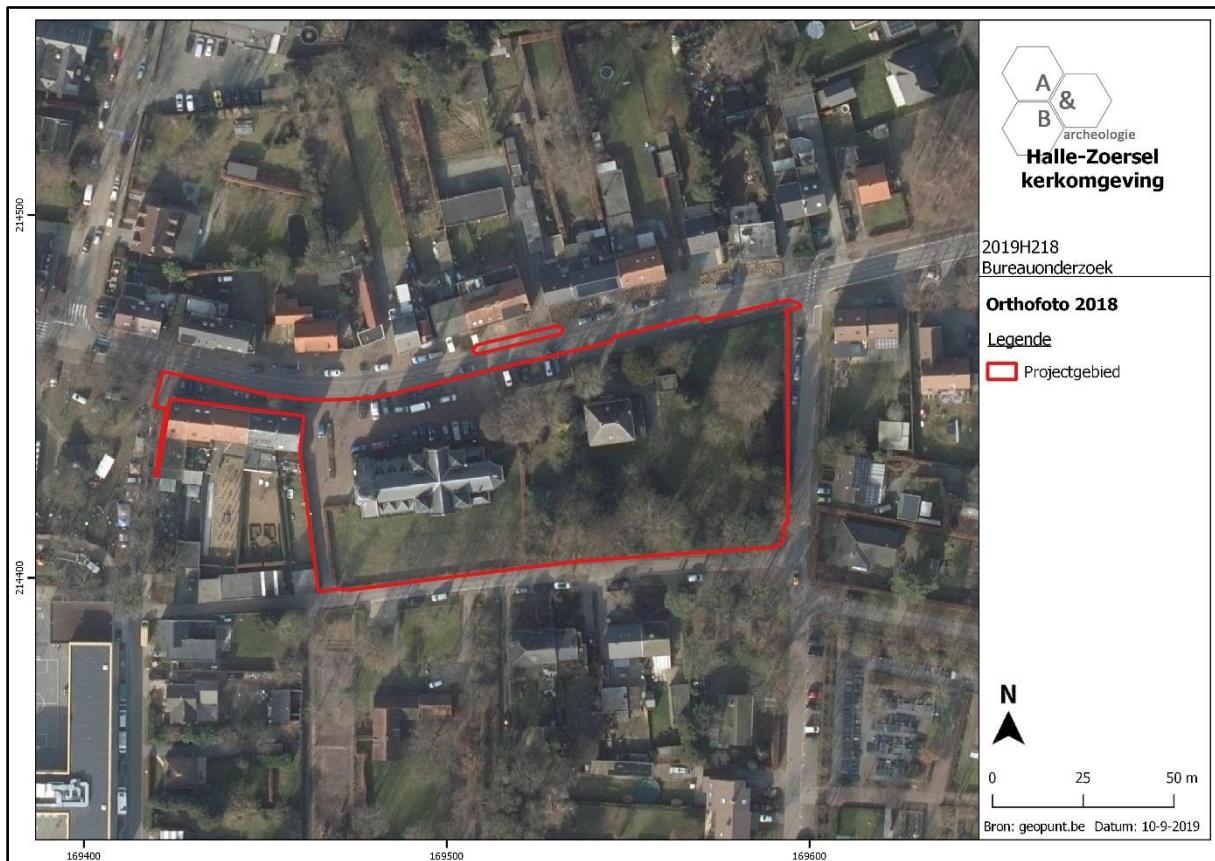
1.3.5. Selectie bronnen

De gebruikte bronnen zijn beschreven onder 1.3.1. De bronnen daaronder vermeld waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd niet opportuun geacht.

2. Bureauonderzoek

2.1. Huidige toestand

Het plangebied is 8060m² groot en heeft een langgerekte, onregelmatige west-oost georiënteerde vorm. Het bestaat uit 2 delen: een grote zone (8000m²) ten zuiden van Halle-Dorp, en een kleine strook (60m²) ten noorden van de straat. Deze noordelijke strook betreft een plaatselijke verbreding van de weg, in betonklinkers, als stopplaats voor bussen. De grote zone betreft een deel van de openbare weg en de daarop aansluitende verhardingen in betonklinkers die in gebruik zijn als (voet)pad, busstopplaats en parking, de Sint-Martinuskerk met ten zuiden ervan een met gras en bomen begroeide zone, en een gebouw gelegen in een omhaagde tuin met daarin diverse bomen en graspartijen, een garage en een tuinberging. Dit gebouw is de pastorie, die net als de kerk meer in detail beschreven wordt in hoofdstuk 2.4. Tussen de kerk en Halle-Dorp zijn in de verharding enkele plantvakken aanwezig, waarin zich boompjes bevinden.

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).

Figuur 2 Beeld vanuit het oosten op het noordelijke deel van het plangebied, de busstrook (bron: <https://www.google.com/maps>).

Figuur 3 Beeld vanuit het noordwesten op het westelijke deel van de zuidelijke zone van het plangebied (bron: <https://www.google.com/maps>). De huizen maken geen deel uit van het plangebied, wel de parkeerplekken en het padje naast het café.

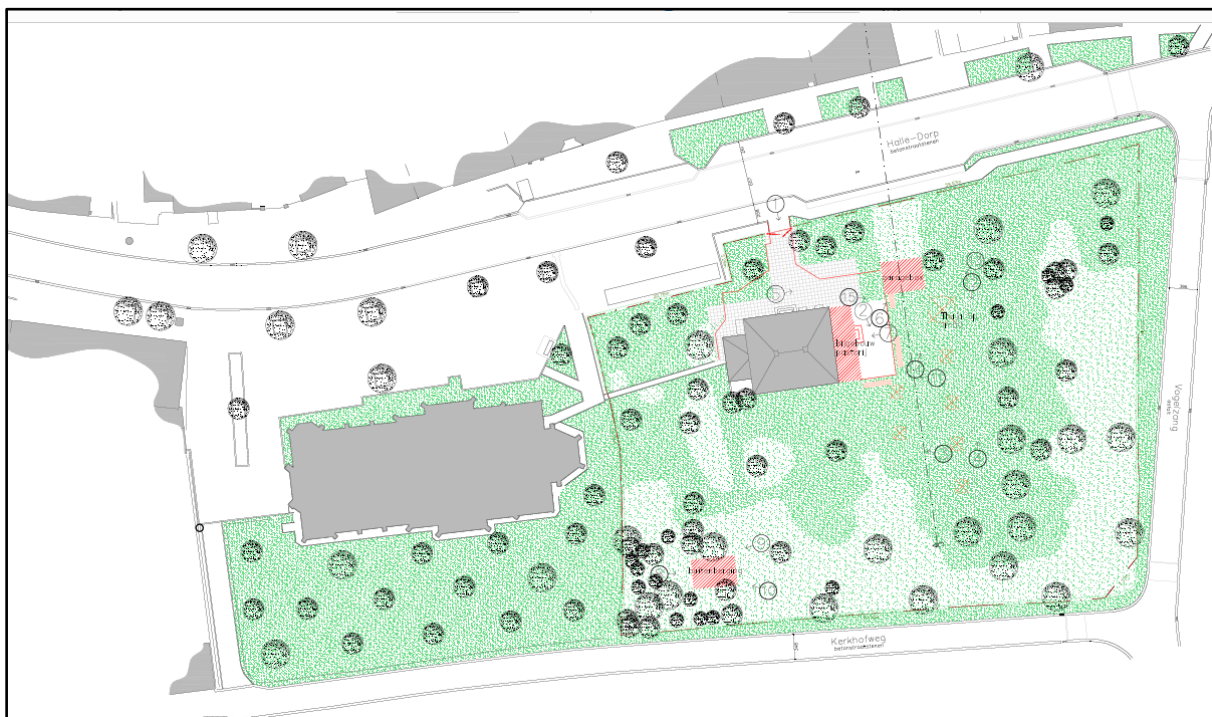
Figuur 4 Beeld vanuit het noordwesten op de kerk en de omringende verharding in de zuidelijke zone van het plangebied (bron: <https://www.google.com/maps>).

Figuur 5 Beeld vanuit het noordwesten op de tuin rond de pastorie in de zuidelijke zone van het plangebied (bron: <https://www.google.com/maps>).

Figuur 6 Beeld vanuit het zuidwesten op de kerk en de groenzone ten zuiden ervan. Het verharde pad links op de foto loopt door naar Halle-Dorp en maakt eveneens deel uit van de zuidelijke zone van het plangebied (bron: <https://www.google.com/maps>).

Figuur 7 Plan bestaande toestand (bron: initiatiefnemer).

2.2. Geplande werken

De ontwerpplannen zijn te vinden in de bijlage, enkele uitsnedes worden hieronder weergegeven.

De werken op het plangebied behelzen 2 grote onderdelen: heraanleg van de kerkomgeving en het bouwen van de polyvalente zaal.

Bij de heraanleg van de kerkomgeving worden in eerste instantie een groot aantal zaken verwijderd: verhardingen (kleiklinkers, betonstraatstenen, mozaïekkasseien, betontegels), trottoirbanden, afvoergoten, beplanting, hagen, bomen, parkeerpalen, verkeersborden, elektriciteitskast, verlichtingsmast, fietsbeugel, zitbank, fietsenstalling. Deze zaken zijn op figuur 8 allemaal in het oranje aangeduid. Daarop is te zien dat deze werken ook betrekking hebben op de tuin waarin de pastorie is gelegen. Hier worden begroeiing, enkele bomen, en de garage en de tuinberging verwijderd. Aan de kerk gebeuren geen werken, in de groenzone ten zuiden ervan worden 3 bomen verwijderd. De heraanleg bestaat erin dat de nu verharde ruimte rond de kerk wordt voorzien van een nieuwe verharding, en een nieuwe inrichting. De parkeerplaatsen, die nu voornamelijk voorzien zijn op het plein voor de kerk, worden deels verplaatst naar een parkeerstrook langs de weg. Op het plein blijven 3 parkeerplaatsen over die verhard worden met klinkers, de andere parkeerplaatsen hier worden in grasdallen uitgevoerd. Tussen de kerk en de nieuwe verharding wordt een graszone aangelegd. In de haag die nu de grens vormt tussen het perceel waar de kerk op staat en het pastorieperceel worden een aantal openingen gemaakt, waardoor een aantal nieuw aan te leggen wandelpaden verbinding vormen tussen beide percelen. De doorgang tussen Halle-Dorp en de Kerkhofweg, net ten westen van de kerk, wordt heraangelegd en verbreed. Algemeen kan bij de heraanleg uitgegaan worden van een bodemverstoring tot 60cm onder het maaiveld, waarbij de bestaande fundering en verharding worden vervangen.

Aan de bestaande pastorie wordt een nieuw volume gebouwd, aan de zuidoostzijde, dat dienst zal doen als polyvalente zaal. Voorafgaand wordt een bijgebouw aan de pastorie afgebroken. Het nieuwe gebouw wordt 28,87 x 18,14m groot (oppervlakte: 523,70m²) en wordt grotendeels onderkelderde, tot 3,10m diep. Het niet-onderkelderde deel is ca. 80m² groot, bevindt zich in het zuidoostelijke deel van het plangebied en wordt gefundeerd op een funderingsplaat (30cm diep). Tevens wordt de bestaande verharding als toegang naar het gebouw wat uitgebreid. Aan de oostelijke grens van het plangebied, tegen de straat Vogelzang, worden een aantal parkeerplaatsen in grasdallen ingericht. In de tuin rond de pastorie worden een aantal graszones heraangelegd.

Figuur 8 Uitsnede uit het plan 'afbraakwerken' (bron: initiatiefnemer).

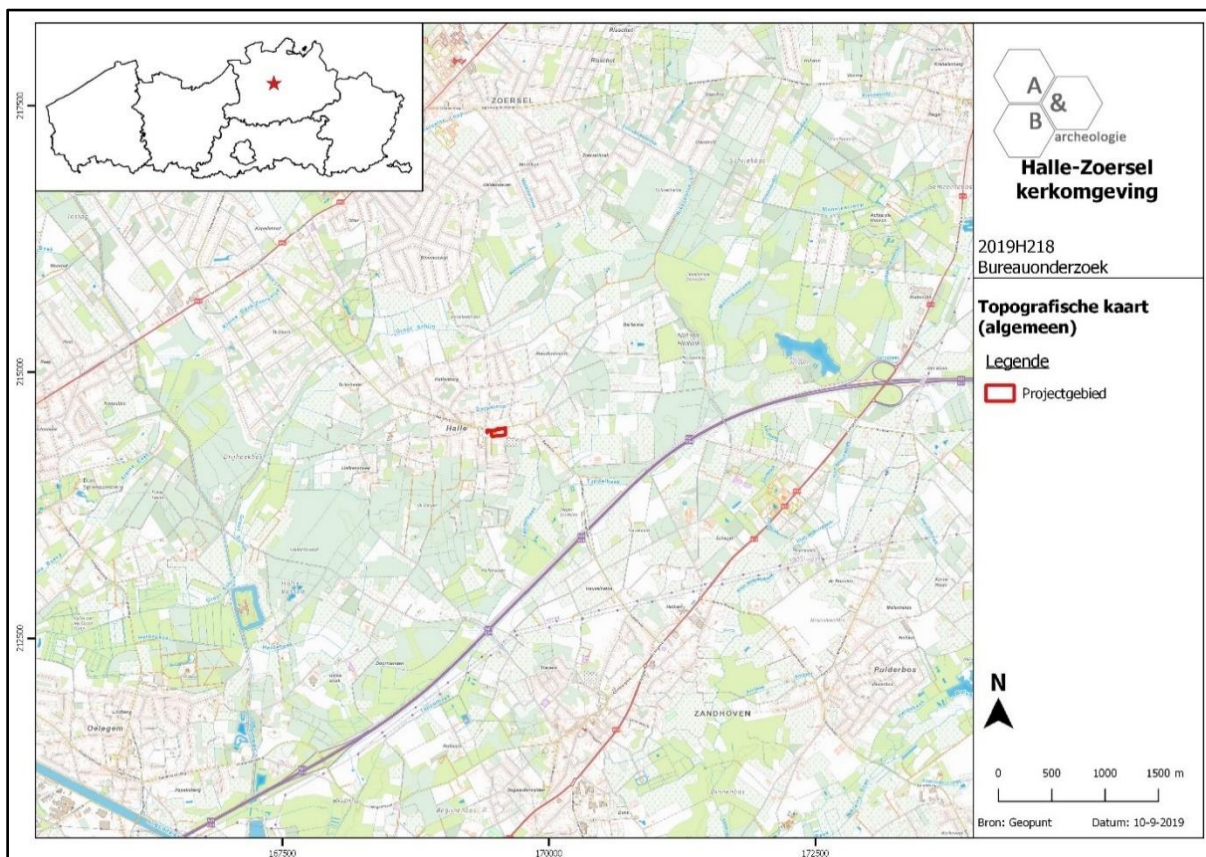

Figuur 9 Uitsnede uit ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).

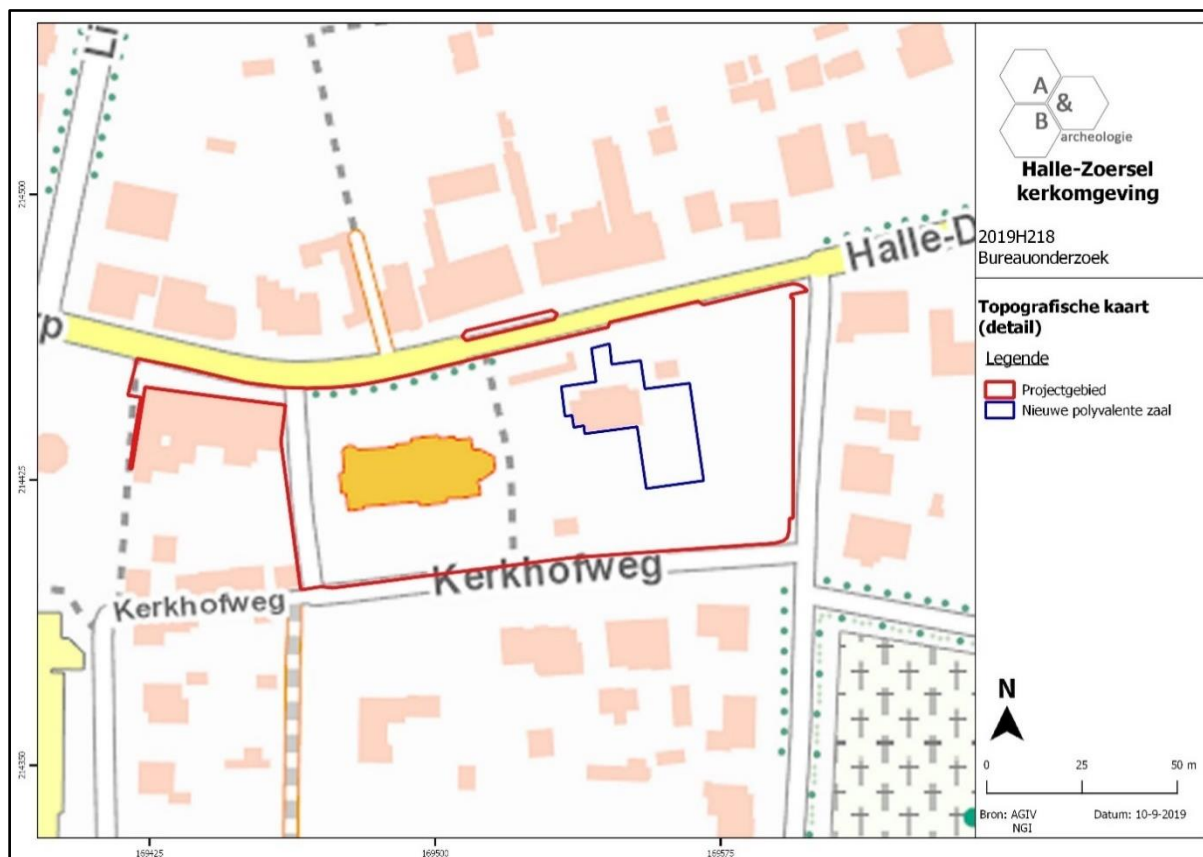
2.3. Landschappelijke ligging

2.3.1. Topografische situering

Halle is een deelgemeente van Zoersel en is centraal gelegen in de provincie Antwerpen. Halle bevindt zich in zuidwesten van het grondgebied van de fusiegemeente en grenst in het oosten aan Zoersel en in het noorden aan de andere deelgemeente Sint-Antonius. Verder grenst Halle aan Zandhoven in het zuidoosten, aan Oelegem in het zuidwesten en aan Schilde in het westen. Het plangebied is pal in de dorpskern gelegen, langsheen Halle-Dorp. In het oosten wordt het plangebied begrensd door de straat Vogelzang, in het zuiden door de Kerkhofweg. Het terrein wordt verder aan alle zijden omgeven door bebouwing. Op de bodemgebruikskaart van 2001 staat het plangebied grotendeels aangeduid als 'Andere bebouwing' (rood), met in het oosten enkele stukjes 'Weiland' (geel) en 'Akkerbouw' (wit), wat niet geheel overeenkomt met het huidige gebruik.

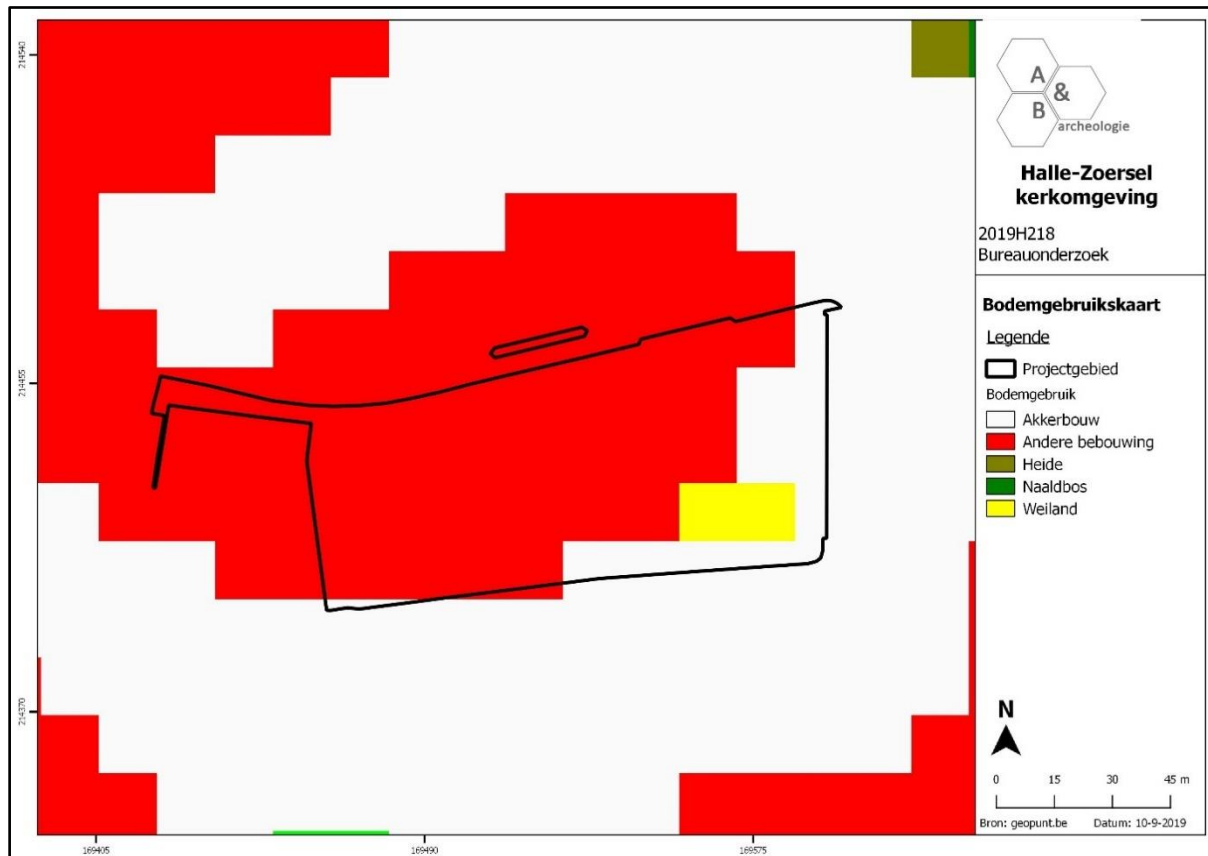
Figuur 10 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

Figuur 11 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).

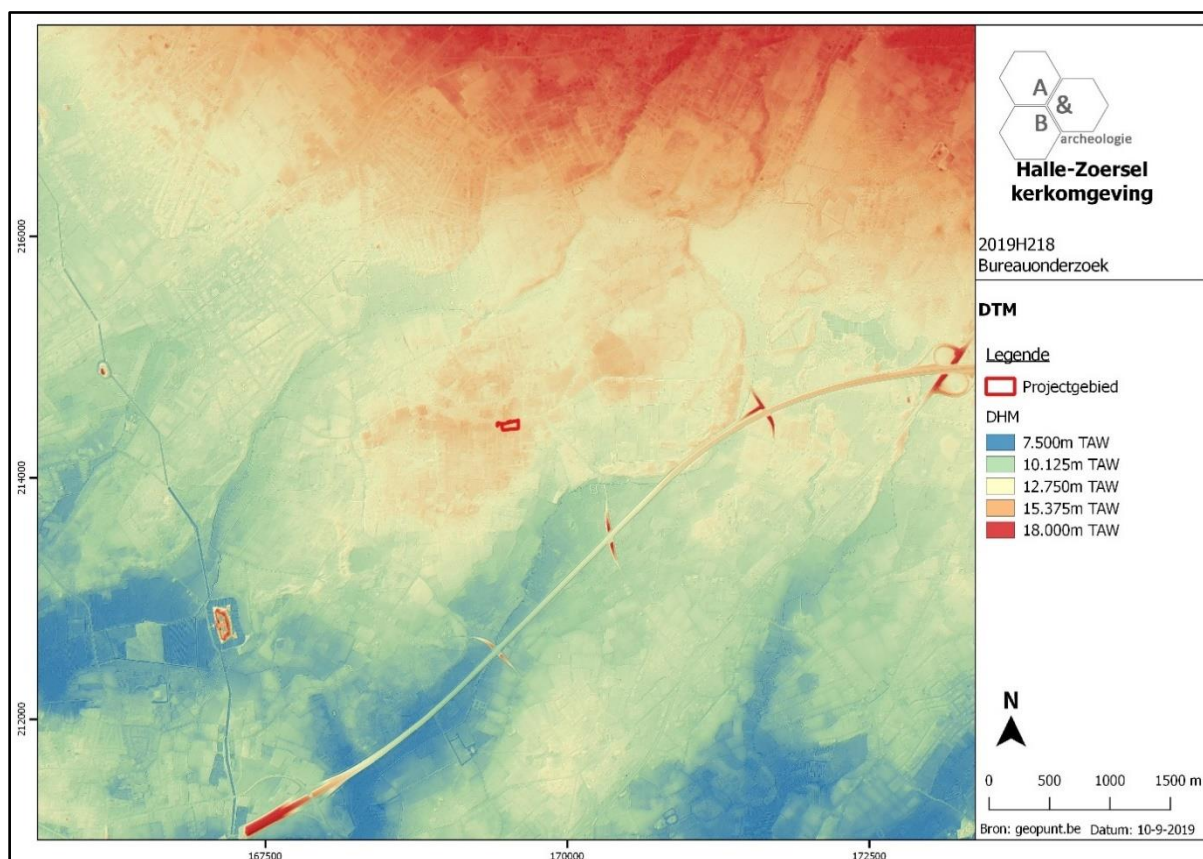
Figuur 12 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).

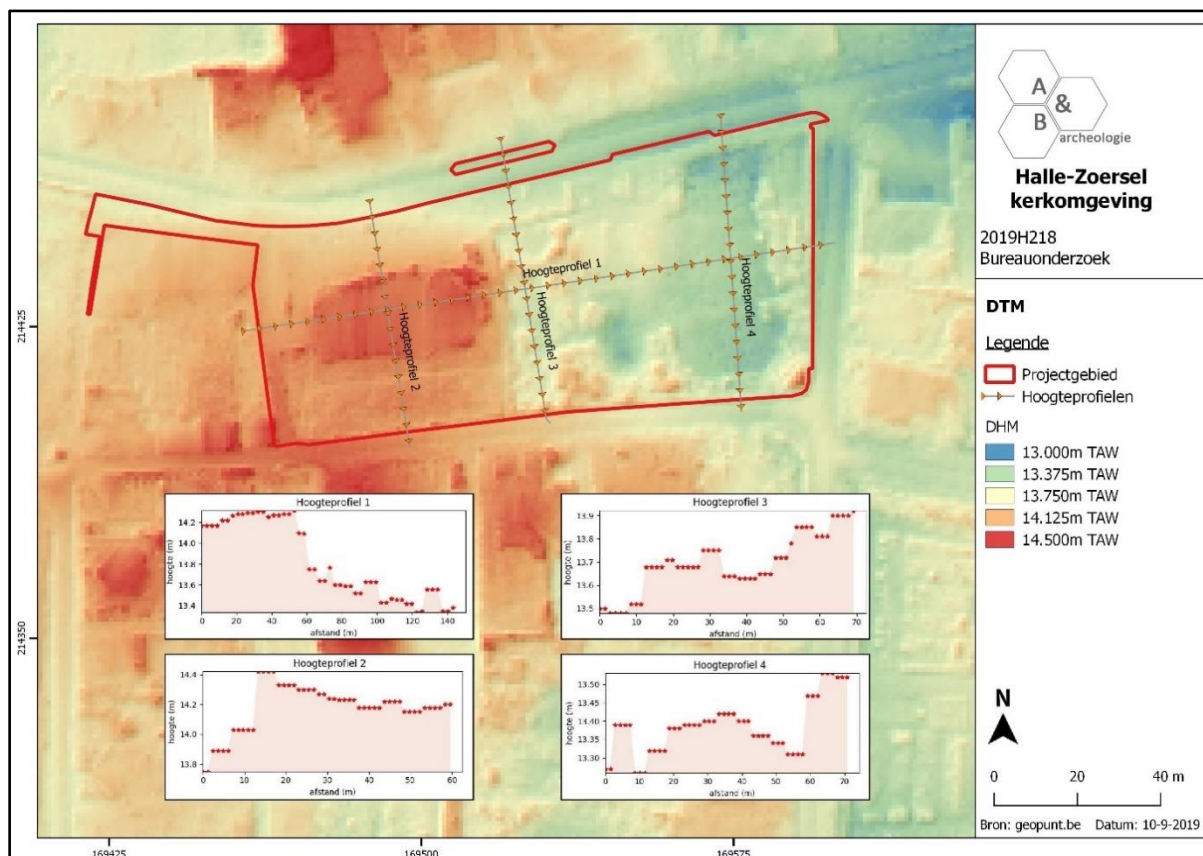
Figuur 13 Zicht op de bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

2.3.2. Landschappelijke situering

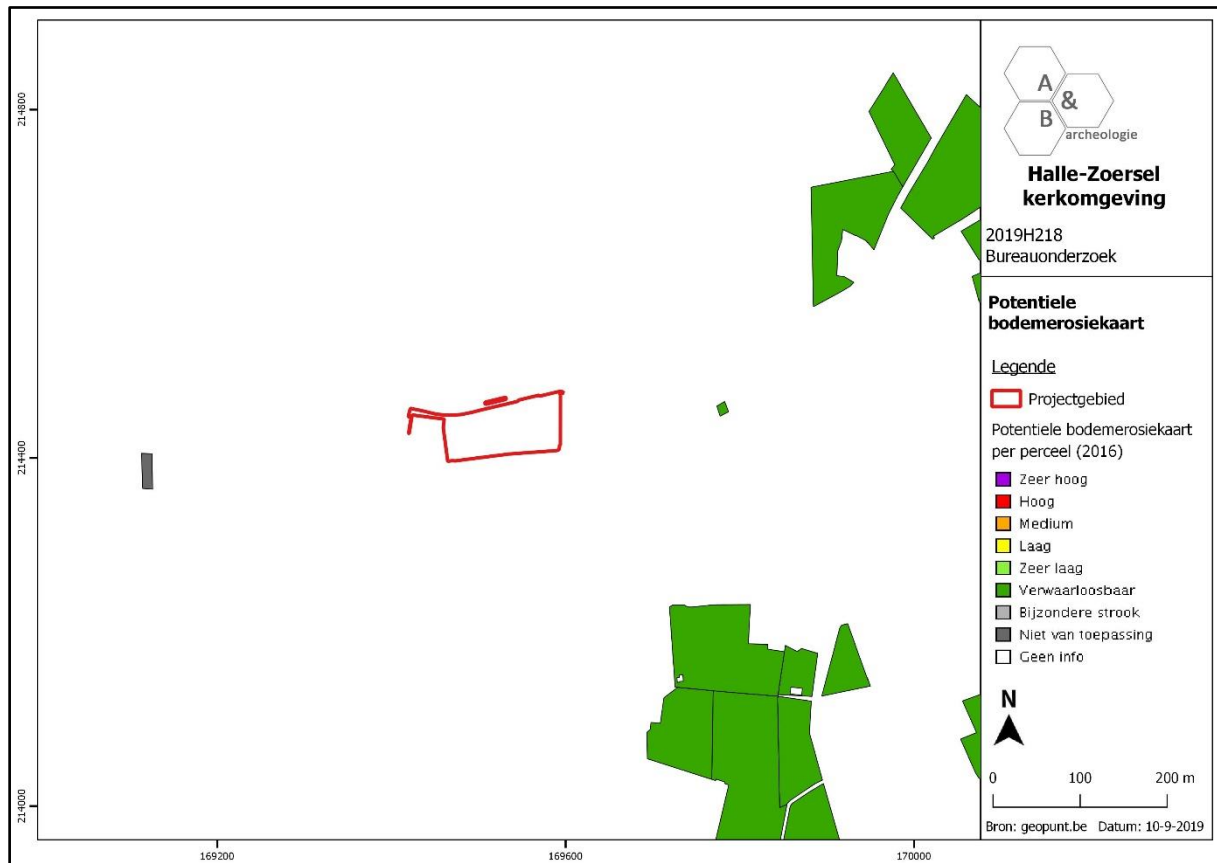
De dorpskern van Halle ontwikkelde zich bovenop een plaatselijke hogere opduiking, die uitsteekt boven de lagere gronden ten westen en ten zuiden. Ten noorden en oosten loopt deze opduiking door om aan te sluiten bij een hoger plateau. Het grondgebied van Halle wordt ten noorden van de dorpskern van oost naar west doorsneden door de vallei van de Grote Schijn. Ten zuidoosten van het dorp stroomt de Tappelbeek die verder naar het zuiden uitmondt in de Kleine Nete. Iets ten oosten van het plangebied is de deels ingekokerde Dorpsloop aanwezig, die uitmondt in de Tappelbeek. Op het digitale hoogtemodel van het plangebied valt op dat het perceel waarop de kerk is gelegen ca. 80cm hoger is gelegen dan het perceel van de pastorie: +14,20m TAW à +14,40m TAW tegenover +13,40 à +13,60m TAW. Het maaiveldverloop van de tuin rond de pastorie is enigszins geaccidenteerd door de huidige inrichting ervan. Op de potentiële bodemerosiekaart wordt het plangebied niet ingekleurd, dit geeft aan dat er geen info voorhanden is. De gekarteerde gronden in de ruime omgeving kennen een verwaarloosbare erosiegraad.

Figuur 14 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).

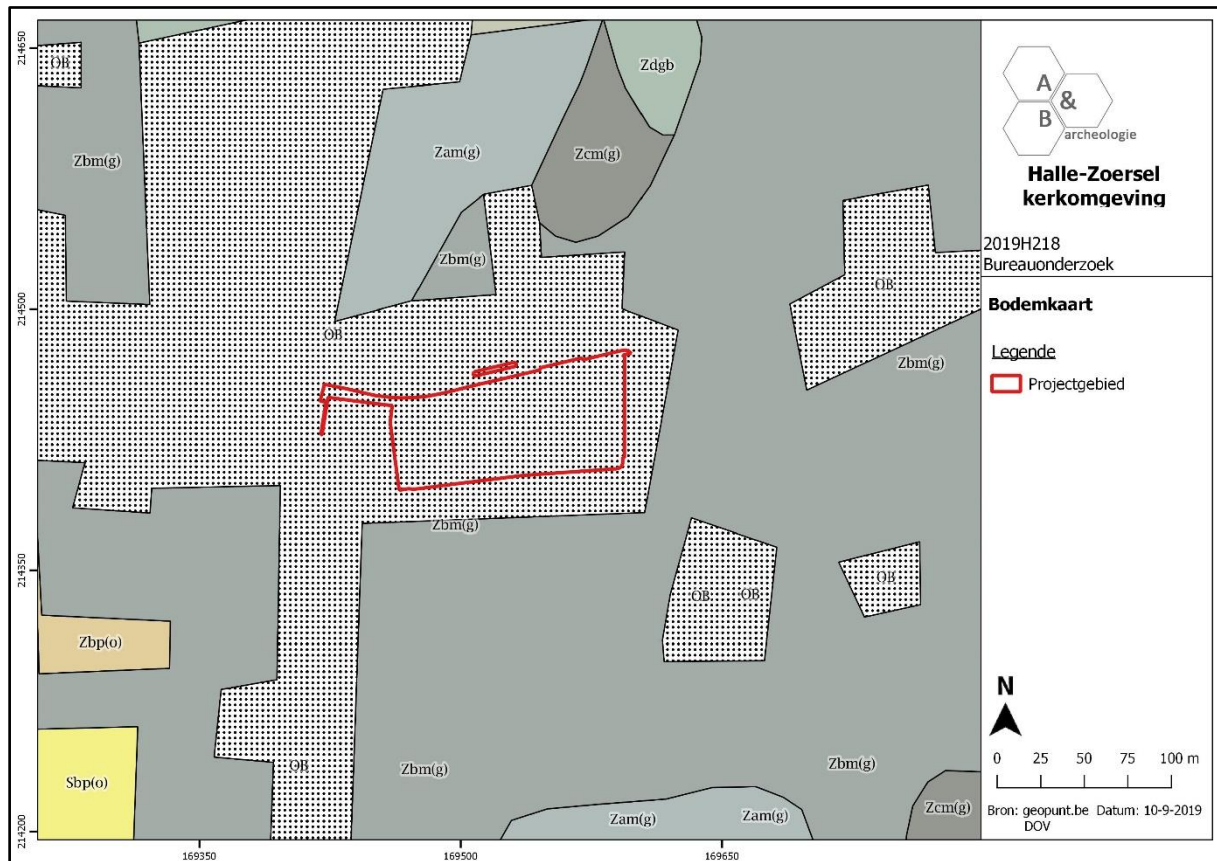
Figuur 15 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).

Figuur 16 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).

2.3.3. Bodemkundige situering

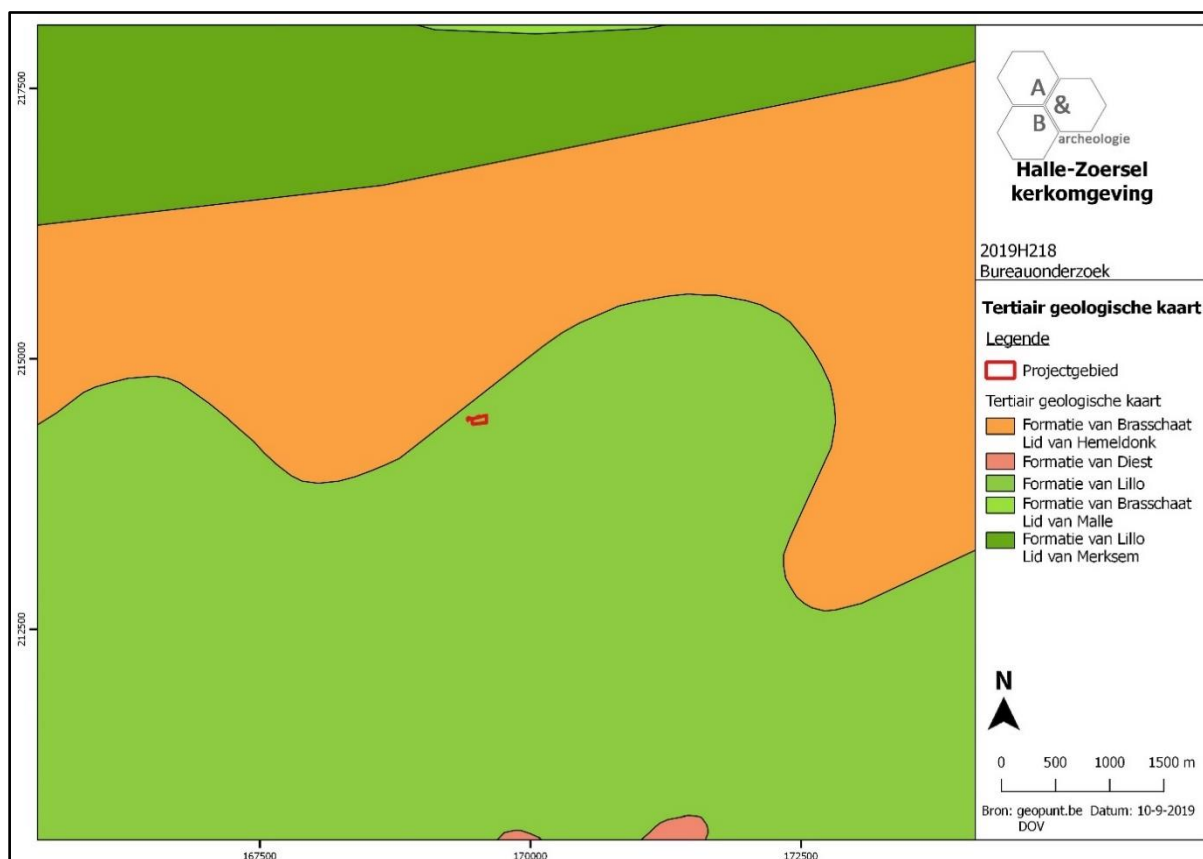
Op de bodemkaart wordt het plangebied volledig aangeduid als OB: bebouwde zones waarbij het bodemprofiel is gewijzigd/vernietigd door menselijk ingrijpen. Afgaande op de gekarteerde bodems in de omgeving kan op het plangebied een Zbm(g)-bodem verwacht worden: droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont, dit is een plaggendek. Onder het plaggendek komt een begraven profiel voor, meestal een Podzol of een verbrokkeld textuur B. Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 120cm.

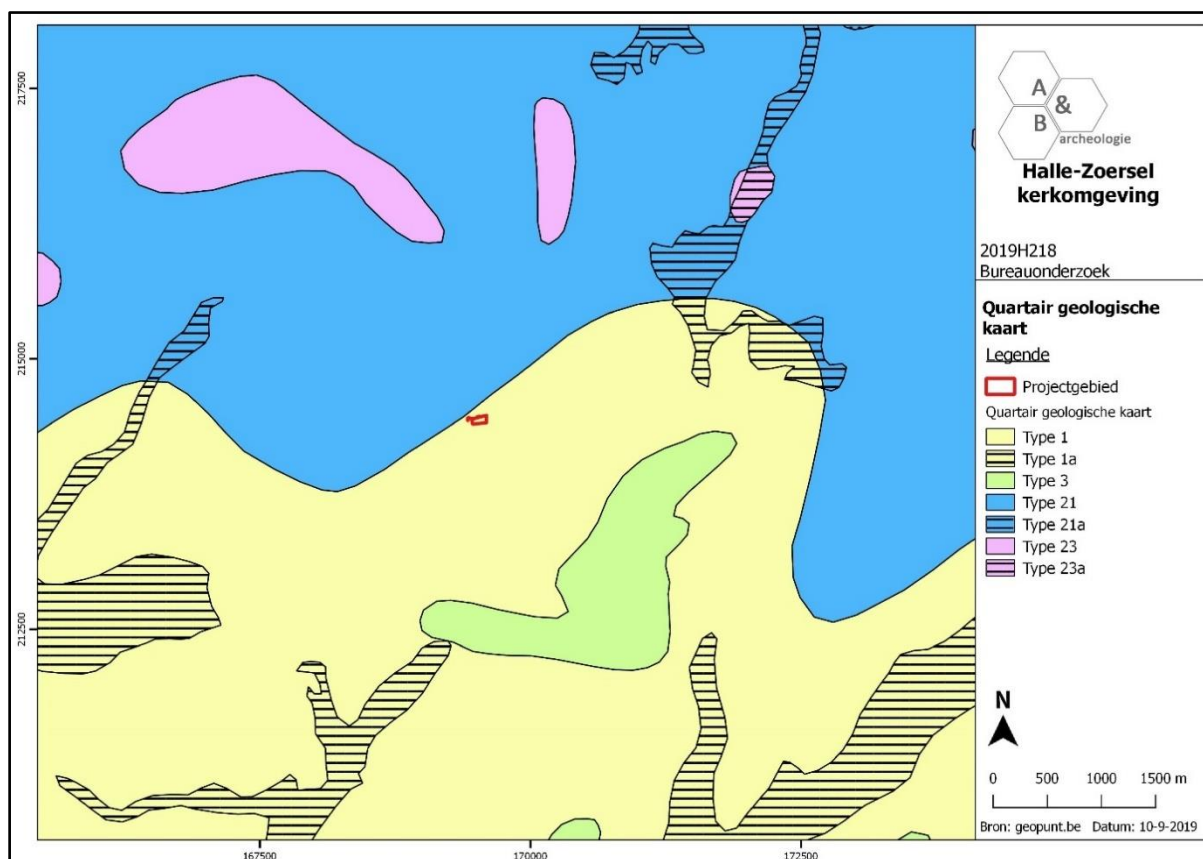
Figuur 17 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).

2.3.4. Geologische situering

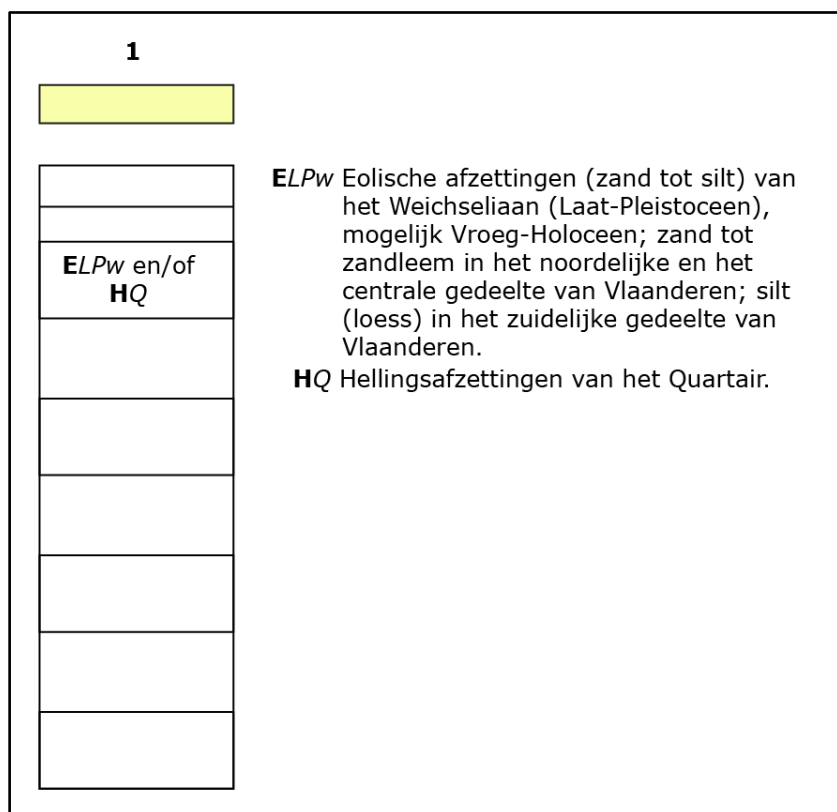
De tertiaire opbouw ter hoogte van het plangebied bestaat uit de Formatie van Lilli: groen tot grijsbruin fijn zand, weinig glauconiethoudend, schelpen aan de basis. De Quartair geologische kaart geeft aan dat het plangebied bestaat uit het type 1: geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie (1). De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

Figuur 18 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 19 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

Figuur 20 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).

2.4. Historische situering⁶

Halle, ook nog 's Gravenhalle of Magerhalle genoemd werd voor eerst vermeld in 1181. Door het dorp liep een Romeinse weg, namelijk de verbinding Bavai-Utrecht over Lier - Massenhoven - Halle - Malle - Rijkevorsel - Hoogstraten enzomeer. Mogelijk heeft het dorp een Frankische oorsprong en had het een Frankische herenhoeve in de dorpskern. De heerlijkheid werd reeds vermeld in 1407, maar pas in 1505 verkocht de hertog van Brabant de heerlijkheden Pulle, Pulderbos en Halle aan Pieter van der Moelen. In 1520 in handen van Evrard de Cotereau, heer van Westmalle, Zoersel, Pulderbos, Halle enzomeer. Tijdens de Godsdienstoorlogen werd het dorp verwoest en het bleef onbewoond tot 1587. Vanaf dan woonden enkele gezinnen in de kerk. Nog in de zestiende eeuw keerde de heerlijkheid terug tot de hertogelijke domeinen, en in 1644 werden de heerlijkheden Halle, Voorschoten (Viersel) en Massenhoven verkocht aan Adriaan Brouwers. Toen werd voor deze drie heerlijkheden een schepenbank opgericht, daarvoor werd recht gesproken te Zandhoven. Daarna in handen van familie van Zinnick (circa 1663); het was Alexander van Zinnick die in 1672 Voorschoten aan Paul Melchior de Villegas en Massenhoven aan Evrard van Canaert verkocht. Circa 50 huizen werden in 1705-1706 vernield tijdens de Spaanse Successieoorlog. De talrijke verwoestingen van de 16de tot de 18de eeuw veroorzaakten ontbossing, verwildering van het landschap en terugkeer van heidebegroeiing. Vanaf de 18de eeuw werden aanplantingen met mast verricht, doch het was voornamelijk na de ordonnantie van 1772 uitgevaardigd door keizerin Maria-Theresia dat woeste gronden, heiden en moerassen beplant werden met dennen. Zo kreeg Halle talrijke mastbossen en ontstonden er verschillende landbouwuutbatingen. Ook de aardappelteelt bleek geschikt op deze zandgronden en nam toe vanaf de tweede helft van de 18de eeuw. Voor de periode 1687 tot 1738 is niets over de heerlijkheid bekend, tot ze in handen komt van de familie Ullens; in 1789 gekocht door Ch. de Bosschaert. De Sint-Martinusparochie was oorspronkelijk afhankelijk van de abdij van Ename, later van de Sint-Michielsabdij Antwerpen. Ze behoorde tot bisdom Kamerijk, en na oprichting van bisdom Antwerpen in 1559 hoorde ze tot dekenij Lier. In 1802 hoorde ze bij aartsbisdom Mechelen, dekenij Herentals en in 1873 tot dekenij Zandhoven. Bij oprichting van bisdom Antwerpen in 1961 onder dekenij Zandhoven en sinds 1973 onder dekenij Westmalle. Halle kende een sterke bevolkingstoename na de Tweede Wereldoorlog met een toenemende woonfunctie voor de Antwerpse agglomeratie, en het is voornamelijk ten noorden van de dorpskern en bij de baan Antwerpen-Turnhout dat de recente villaverkavelingen uit het derde kwart van de twintigste eeuw gesitueerd zijn.

De dorpskern wordt gevormd door de straat Halle-Dorp, waaraan het plangebied is gelegen. Deze straat vormt samen met Driesheide en Eikenlaan naar het westen verbinding met de baan Antwerpen-Turnhout. Iets ten oosten van de kerk buigt Halle-Dorp af naar de baan Lier-Malle (Berkenlaan). De gekasseide steenweg werd in 1848-49 aangelegd tussen de baan Antwerpen-Turnhout en de kerk, vanaf 1851 beplant met eiken, en in 1864 verlengd naar Zandhoven (huidige Berkenlaan) in 1864. De kasseiweg werd door een betonbaan vervangen in 1959. Langs Halle-Dorp bevinden zich de belangrijkste openbare gebouwen zoals de kerk, pastorie, gemeentehuis en school. De kerk en de pastorie bevinden zich op het plangebied.

⁶ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13717>, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/2224>, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14656>, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14655>.

De Sint-Martinuskerk is een oostwest-gerichte, grotendeels neogotische kruisbasiliek, met omhaagd kerkhof aan zuidzijde en geplaveid parkeerterrein aan noordzijde. Voor 1300 bestond er een kapel, die bij vergroting in de 15de eeuw het koor vormde. Bij deze vergroting werden schip, zijkoren en toren opgetrokken in Balegemse steen. Tussen 1570 en 1585 gebruikt als toevluchtsoord voor de bevolking. Herstellingen in 1593 (dak), 1605 (kerk), 1671 (grondige herstelling kerk), 1672 (toren). In 1712 buitengevels met een halve steen afgekapd en voorzien van nieuwe steen. Daarna bezet aan binnen- en buitenzijden en de toren verankerd en hersteld. Voorgevel van de oude kapel - toenmalig koor - pas circa 1730 afgebroken. Torenspts vervangen in 1776, waarbij de oorspronkelijke opengewerkte stenen bekroning vervangen werd door een laatbarokke lantaarn. Steunberen toren hersteld in 1840-1842. Naar ontwerp van P. Stoop en Ferdinand Berckmans vergroot met zijbeuken in 1846. Openbare aanbesteding had plaats op 6 oktober 1845, voltooid in augustus 1846 met uitzondering van bevloering en plafonnering. Enkele werken in 1870 namelijk reinigen en bepleisteren buitenmuren koor en transept, plaatsen tochtportaal, vergroten van de noordelijke sacristie, herstel daken, herbouw kerkmuur. In 1911-1913 (openbare aanbesteding in juli 1911) volledige herbouw en vergroting, met behoud van de 15de-eeuwse toren, naar ontwerp van Ernest Dieltiens. Torenspts tijdens Eerste Wereldoorlog vernield. Toren hersteld in 1924 onder meer vernieuwde pts.

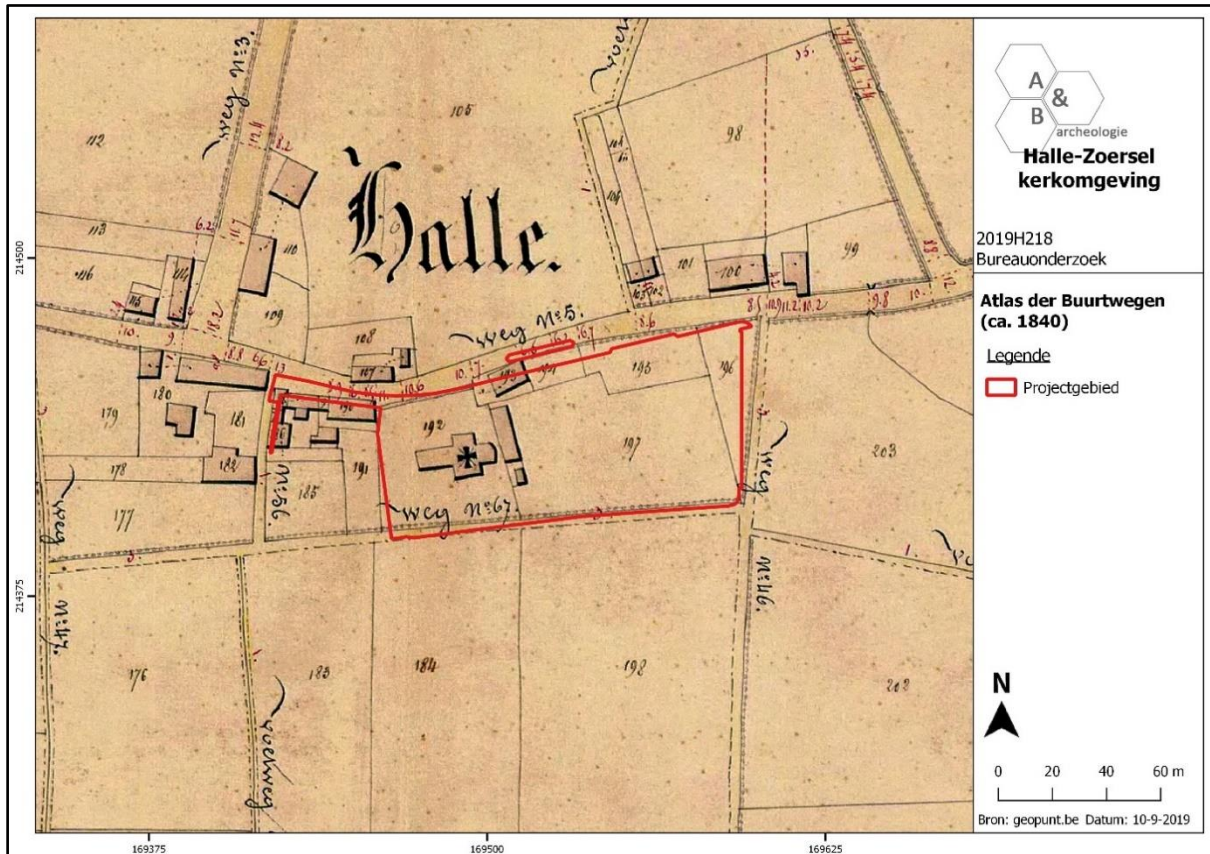
De pastorie is een rechthoekig gebouw van 1862-63, ingeplant binnen een omhaagde tuin aan de oostzijde van de kerk. De eerste pastorie werd verwoest in 1581. In de 17de eeuw verbleef de pastoor in het huis "Sinte Merten". Na 1666 werd een nieuwe pastorie opgericht. Deze werd 2 eeuwen later naar ontwerp van Eugene Gife vervangen door het huidige gebouw, waarvan de openbare aanbesteding plaats had op 7 maart 1862 en de voltooiing op 3 augustus 1863. Het is een dubbelhuis met noordelijke voorgevel van vijf traveeën en twee bouwlagen onder schilddak (leien). Flankerende aanbousels van één bouwlaag onder afgewolfde daken (mechanische pannen). Baksteenbouw op gecementeerde plint; beschilderde hoekblokken, banden en bepleisterde vlakke fries onder kroonlijst op klossen. Rechthoekige vensters met arduinen dorpels, beschilderde hoekblokken en strekse bogen. Rechthoekige vleugel deur in vlakke omlijsting van arduin onder driezijdig fronton bekroond door kruis, steektrap. Bewaard houtwerk.

Meer concrete informatie over het plangebied kan afgeleid worden uit cartografische bronnen. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 is de dorpskern van Halle duidelijk herkenbaar: de kerk, met ten zuiden ervan (en mogelijk ook ten noorden) het kerkhof. De huidige straat Halle-Dorp is aanwezig, mogelijk wijkt het verloop ervan ter hoogte van de kerk iets af van het huidige verloop. Tussen de straat en het kerkhof zijn 3 gebouwen weergegeven. Ten oosten van de kerk zijn 2 grotere gebouwen opgetekend, waarschijnlijk is 1 ervan de in 1666 gebouwde pastorie. Het oostelijke deel van het plangebied is in gebruik als (moes)tuin. De kerk, het kerkhof, de gebouwen en de tuin worden als behorend tot 1 geheel afgebeeld, omsloten door een haag of bomerij. In het oosten en het zuiden komt deze overeen met resp. de huidige Vogelzang en Kerkhofweg. Op de Atlas der Buurtwegen is het huidige verloop van de straten die het plangebied begrenzen aanwezig. Net ten oosten van de kerk, vlak naast het koor, wordt een noord-zuid georiënteerd volume afgebeeld, dit moet de oude pastorie zijn. Ten zuiden ervan is een losstaand bijgebouw te zien. Ten noorden van de pastorie is een gebouw weergegeven dat georiënteerd is op Halle-Dorp. Het kerkhof rond de kerk wordt niet afgebeeld op die kaart (ook niet op de latere 19de- en 20ste-eeuwse kaarten), maar was dan zeker nog aanwezig. Op de Vandermaelenkaart wordt eenzelfde gebouwenconfiguratie

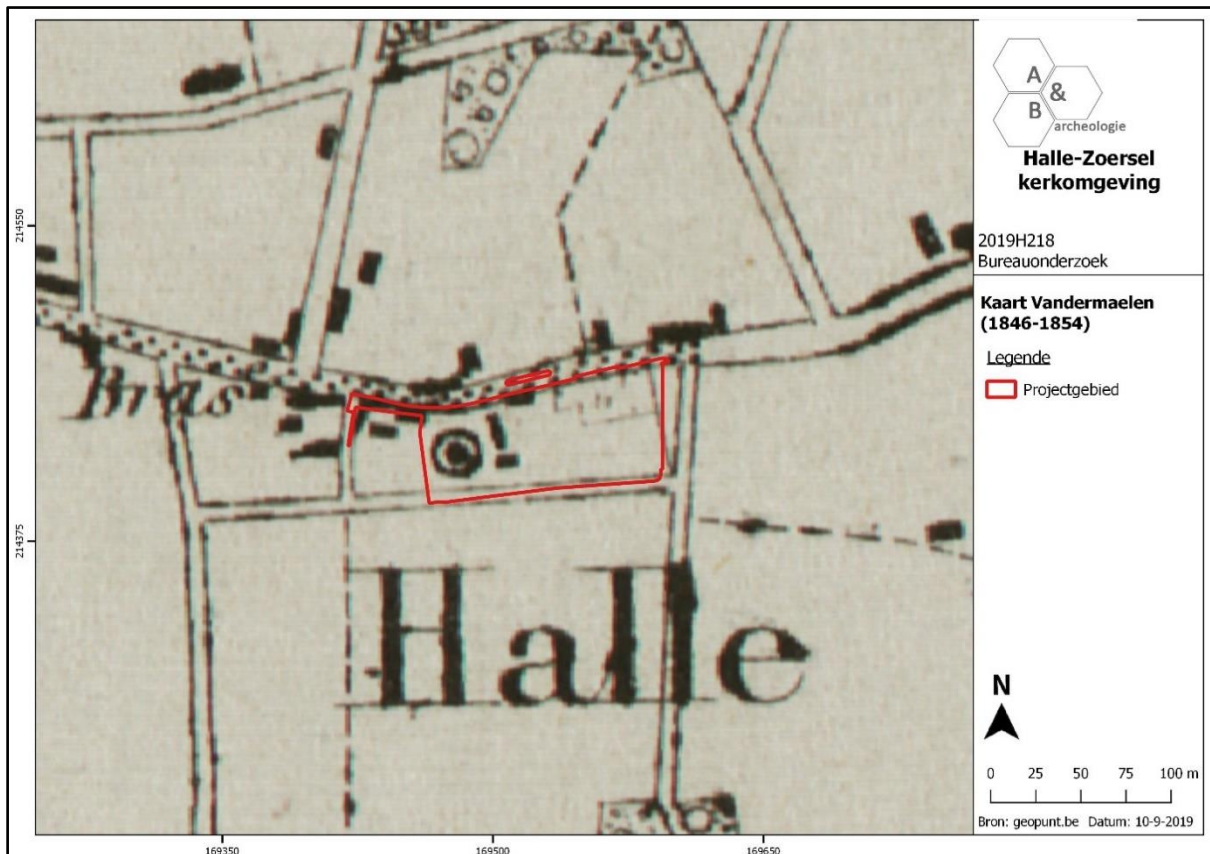
weergegeven. Op de Poppkaart is de oude pastorie niet meer te zien en wordt het gebouw uit 1863 afgebeeld. De latere topografische kaarten bieden niet echt nieuwe informatie. De luchtfoto van 1971 is weinig gedetailleerd, maar het gebouwtje aan de straatzijde lijkt niet meer aanwezig. Dat is zeker niet meer het geval op de luchtfoto van 1990, waarop de situatie vergelijkbaar is aan de huidige, behalve dat ten zuiden van de kerk het kerkhof nog te zien. Op de luchtfoto van 2000-2003 is dit kerkhof verdwenen en vervangen door het huidige grasplein. Sinds dan ondergaat het plangebied geen wijzigingen meer. Het aparte noordelijke deeltje van het terrein lijkt steeds in het tracé van de weg te hebben gevallen sinds 1777 – voor zover de projectie van zo'n klein strookje 100% accuraat is.

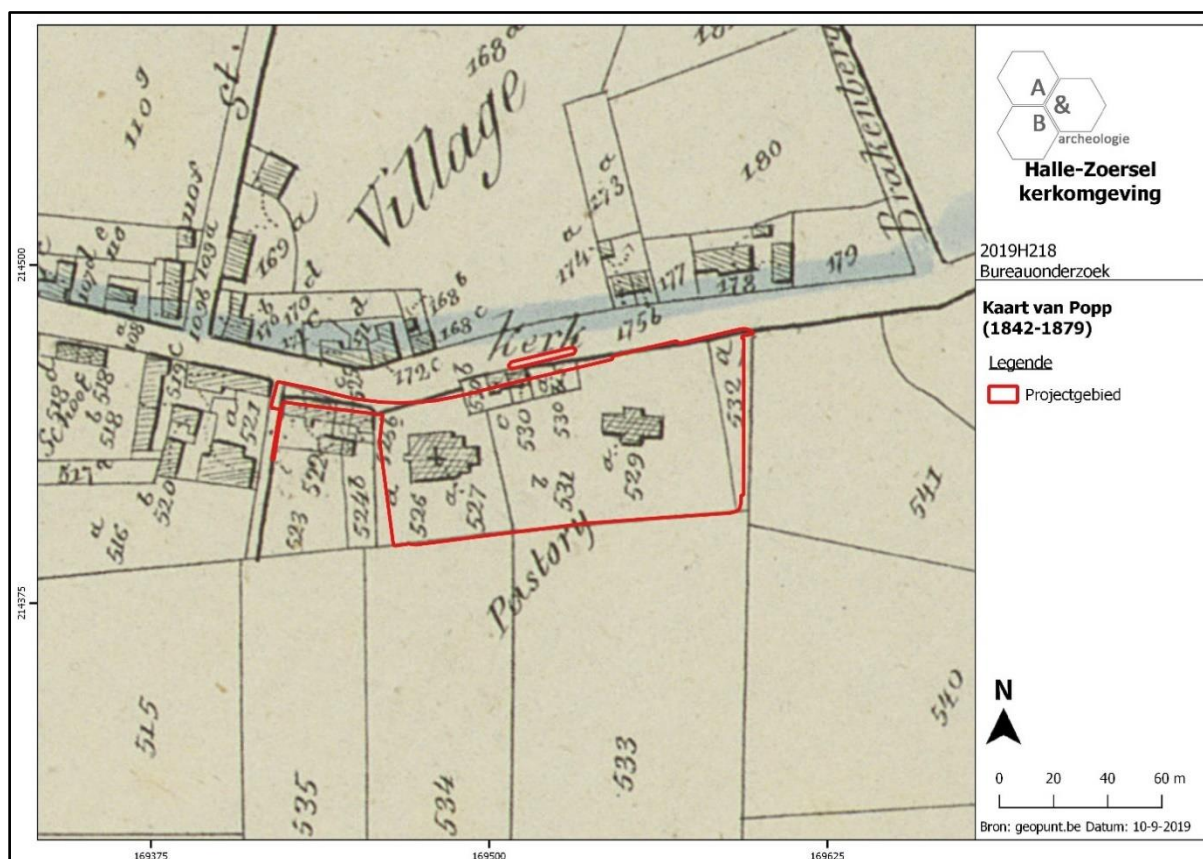
Figuur 21 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).

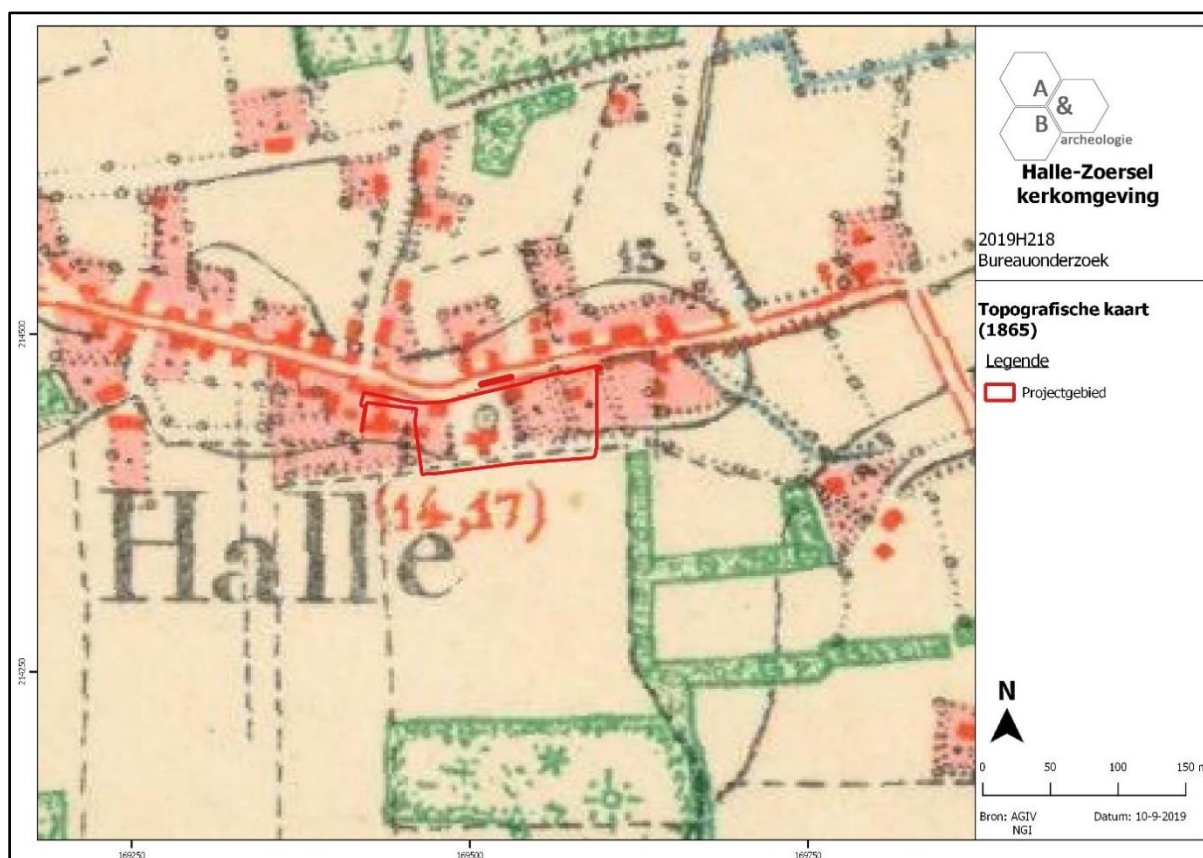
Figuur 22 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).

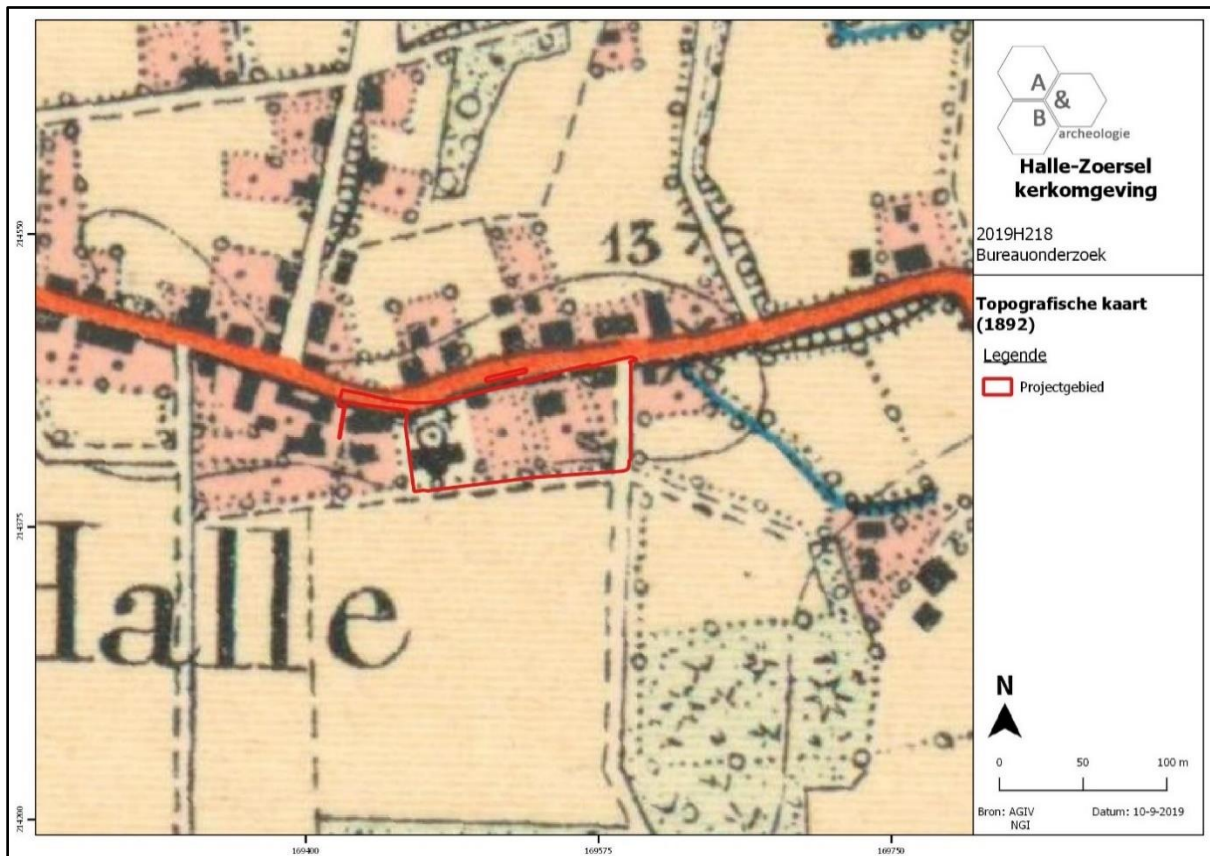
Figuur 23 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).

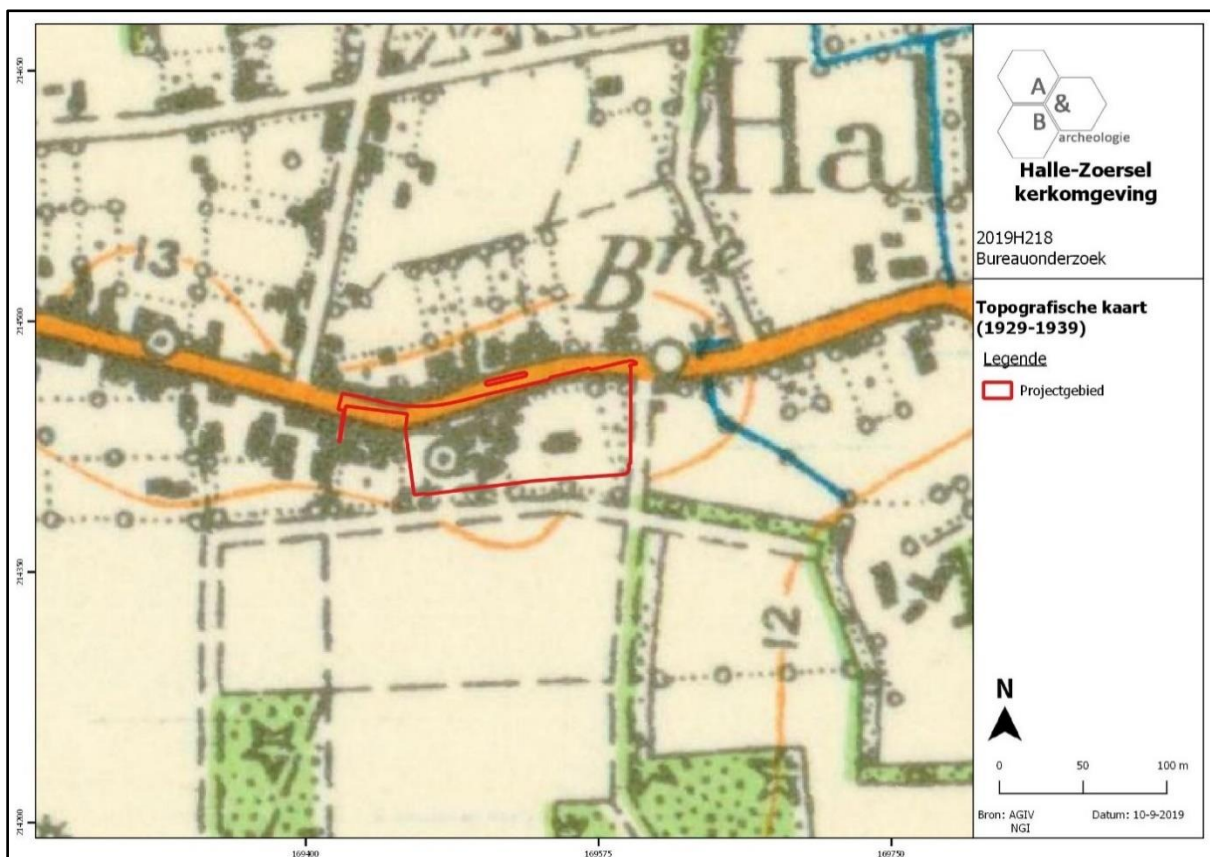
Figuur 24 Uitsnede uit de Poppkaart (bron: geopunt.be).

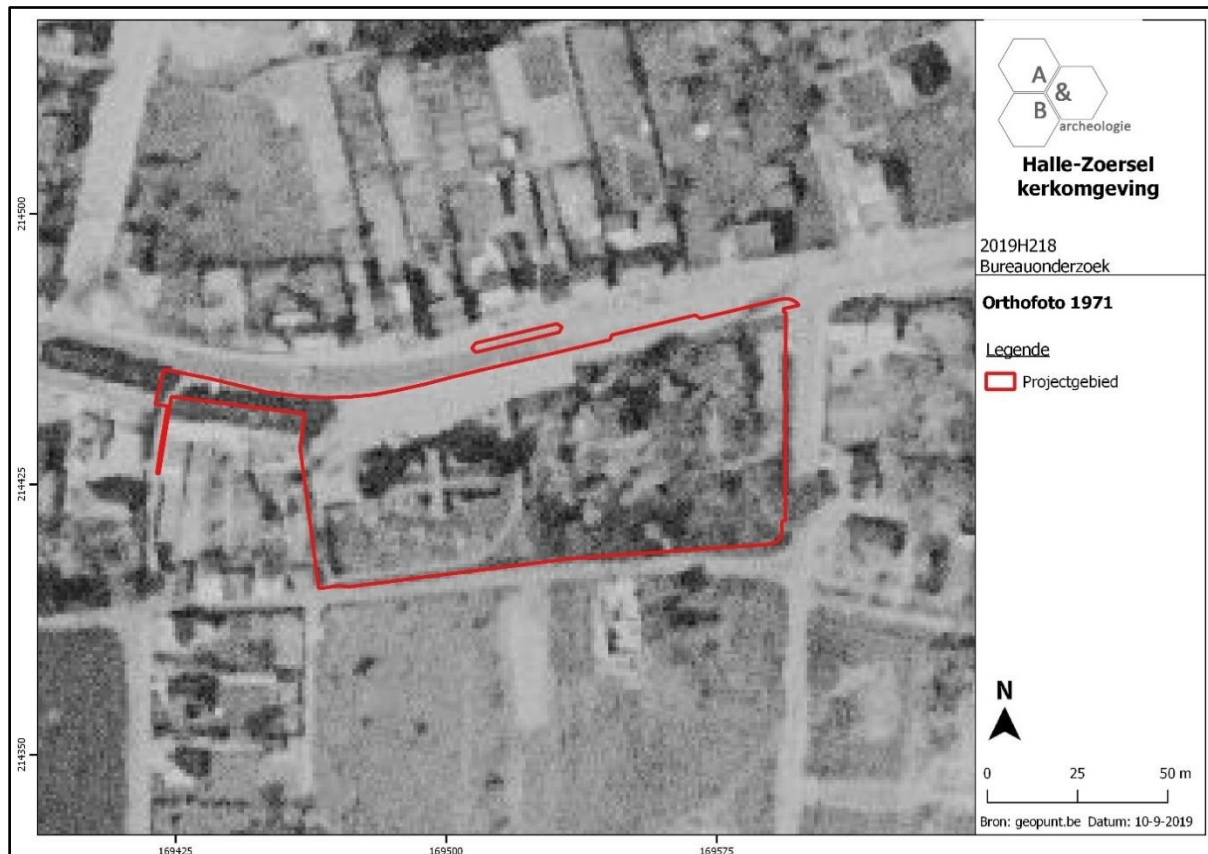
Figuur 25 Uitsnede uit de topografische kaart van 1865 (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 26 Uitsnede uit de topografische kaart van 1892 (bron: cartesius.be en NGI).

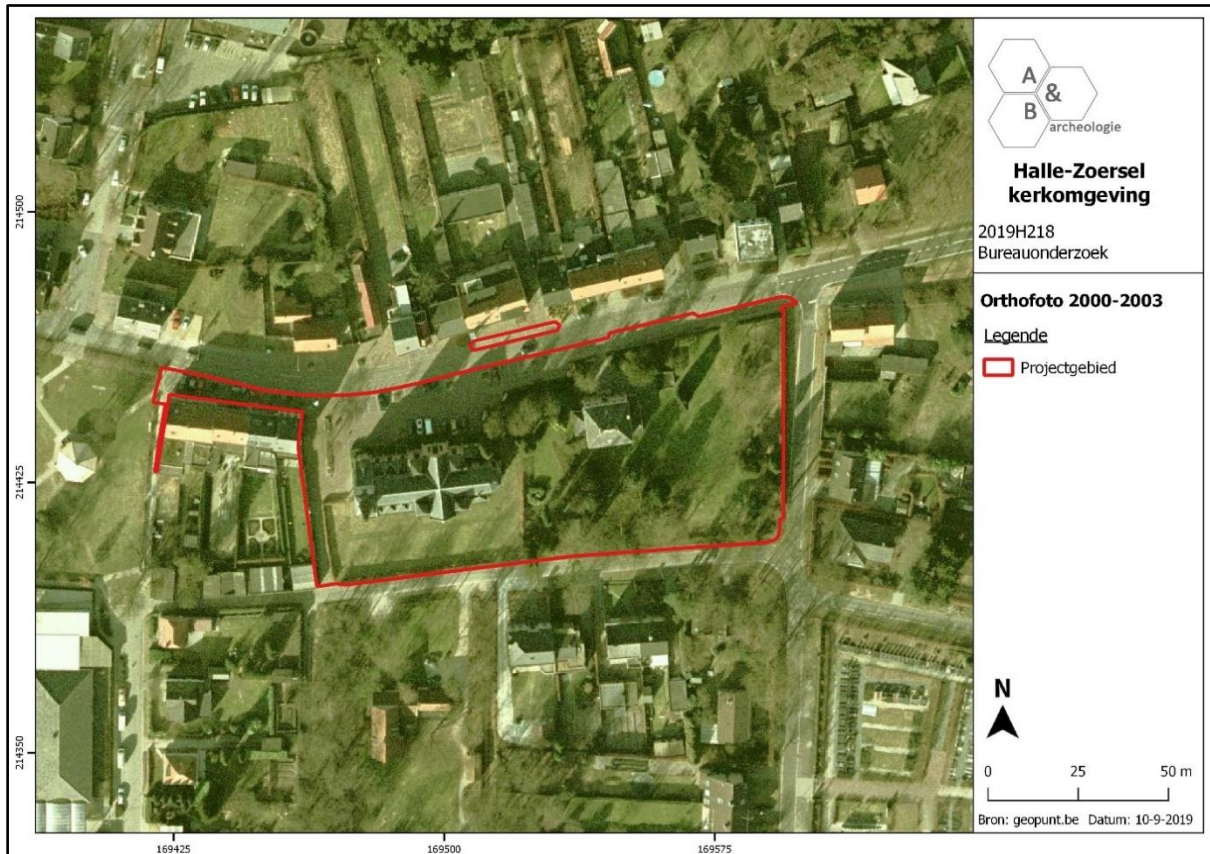
Figuur 27 Uitsnede uit de topografische kaart van 1929-1939 (bron: cartesius.be en NGI).

Figuur 28 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).

Figuur 29 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).

Figuur 30 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).

2.5. Archeologische situering

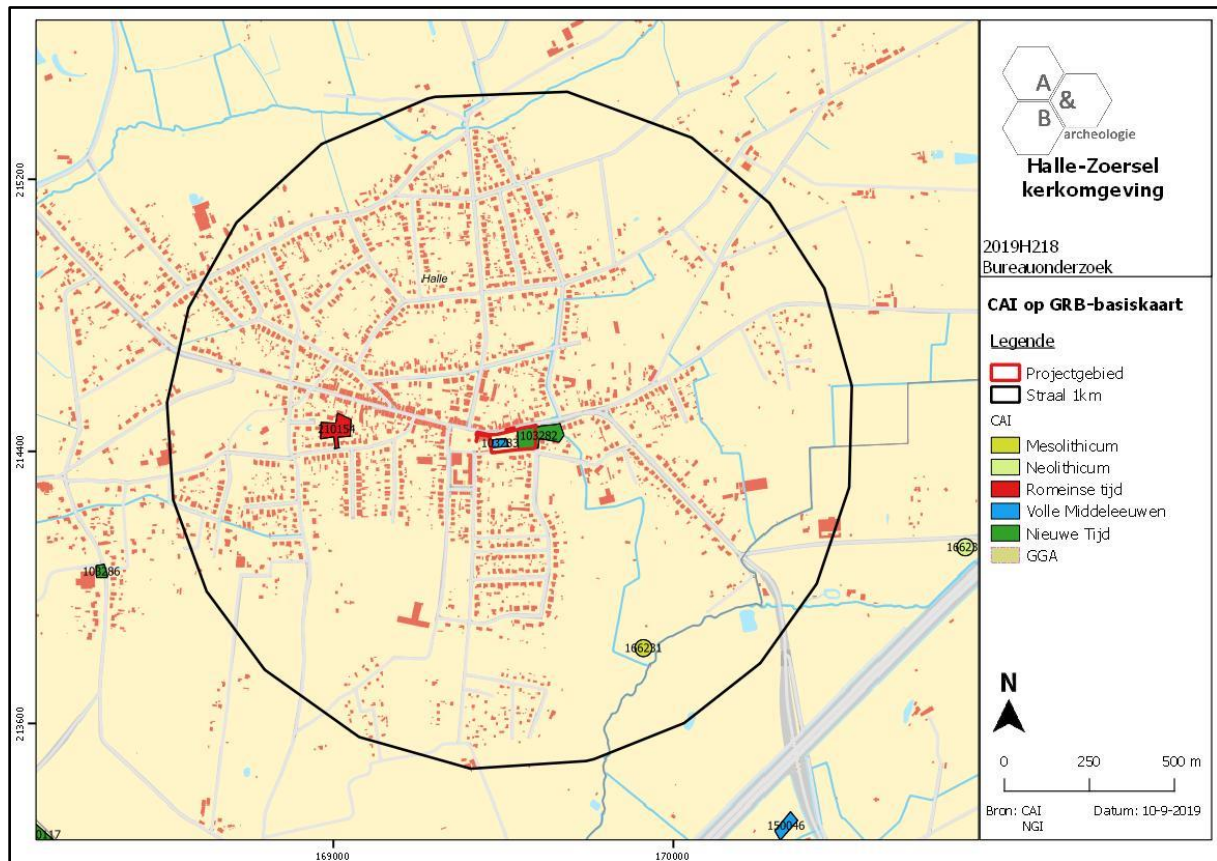
Hoewel er volgens de Centrale Archeologische Inventaris weinig archeologische locaties gekend zijn in de omgeving van de kern van Halle, vallen er 2 sites binnen het plangebied:

- CAI Locatie 103283: de Sint-Martinuskerk. Voor 1300 was hier een kapel aanwezig, die in de 15de eeuw werd vergroot, waarbij de kapel het koor van de kerk was.
- CAI Locatie 103282: de site van de oude pastorie. In 1581 werd de oude pastorie verwoest, het is onduidelijk van wanneer deze oorspronkelijk dateert. Een nieuwe pastorie werd opgericht in 1666.

Beide sites zijn aangeduid als indicator, wat betekent dat er nog geen archeologisch onderzoek gebeurde.

Andere gekende sites in de omgeving betreffen:

- CAI Locatie 210154 (ten westen van het plangebied): bij proefsleuvenonderzoek en een opgraving in 2015 werd een meerperiodensite aangetroffen, met onder meer 3 gebouwplattegronden uit de midden-Romeinse tijd (rechthoekige plattegrond met potstal, kruisvormige plattegrond, rij middenstaanders (mogelijk Alphen-Ekeren)) en 2 erven uit de volle middeleeuwen en de overgang naar de late middeleeuwen (erf 1: 1 bootvormige gebouwplattegrond, erf 2: vierpostenspijker, keldertje of atelier, waterput).
- CAI Locatie 166231 (ten zuidoosten van het plangebied): bij een archeologische boring werd op een duinrug een kling in Wommersomkwartsiet aangetroffen, vermoedelijk uit het mesolithicum.

Figuur 31 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).

3. Synthese

3.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon vooropgesteld worden:

- Het plangebied is gelegen pal in de kern van Halle en behelst de kerk, de directe omgeving errond en de site van de pastorie. Voor 1300 bestond er een kapel, die bij vergroting in de 15de eeuw het koor vormde. Bij deze vergroting werden schip, zijkoren en toren opgetrokken in Balegemse steen. De kerk werd vergroot met zijbeuken in 1846, in 1911-1913 werd het gebouw volledige herbouwd en vergroot, met behoud van de 15de-eeuwse toren. De torenspits werd tijdens de Eerste Wereldoorlog vernield, en in 1924 hersteld. De huidige pastorie is een rechthoekig gebouw van 1862-63, ingeplant binnen een omhaagde tuin aan de oostzijde van de kerk. De eerste pastorie werd verwoest in 1581. Na 1666 werd een nieuwe pastorie opgericht, die 2 eeuwen later werd vervangen door het huidig gebouw. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 is de dorpskern van Halle duidelijk herkenbaar: de kerk, met ten zuiden ervan (en mogelijk ook ten noorden) het kerkhof. De huidige straat Halle-Dorp is aanwezig, mogelijk wijkt het verloop ervan ter hoogte van de kerk iets af van het huidige verloop. Tussen de straat en het kerkhof zijn 3 gebouwen weergegeven. Ten oosten van de kerk zijn 2 grotere gebouwen opgetekend, waarschijnlijk is 1 ervan de in 1666 gebouwde pastorie. Het oostelijke deel van het plangebied is op dat moment in gebruik als (moes)tuin. De pastorie uit 1666 bevond zich dus niet op de huidige plek van de pastorie. De kerk, het kerkhof, de gebouwen en de tuin worden als behorend tot 1 geheel afgebeeld, omsloten door een haag of bomenrij. In het oosten en het zuiden komt deze overeen met resp. de huidige Vogelzang en Kerkhofweg. Op de Atlas der Buurtwegen is het huidige verloop van de straten die het plangebied begrenzen aanwezig. Net ten oosten van de kerk, vlak naast het koor, wordt een noord-zuid georiënteerd volume afgebeeld, dit moet de oude pastorie zijn. Ten zuiden ervan is een losstaand bijgebouw te zien. Ten noorden van de pastorie is een gebouw weergegeven dat georiënteerd is op Halle-Dorp. Het kerkhof rond de kerk wordt niet afgebeeld op die kaart (ook niet op de latere 19de- en 20ste-eeuwse kaarten), maar was dan zeker nog aanwezig. Op de Poppkaart is de oude pastorie niet meer te zien en wordt het gebouw uit 1863 afgebeeld. De luchtfoto van 1971 is weinig gedetailleerd, maar het gebouwtje aan de straatzijde lijkt niet meer aanwezig. Dat is zeker niet meer het geval op de luchtfoto van 1990, waarop de situatie vergelijkbaar is aan de huidige, behalve dat ten zuiden van de kerk het kerkhof nog te zien. Op de luchtfoto van 2000-2003 is dit kerkhof verdwenen en vervangen door het huidige grasplein. Sinds dan ondergaat het plangebied geen wijzigingen meer. Het aparte noordelijke deeltje van het terrein lijkt steeds in het tracé van de weg te hebben gevallen sinds 1777 – voor zover de projectie van zo'n klein strookje 100% accuraat is.

- Zowel de site van de kerk als de pastorie worden aangeduid op de Centrale Archeologische Inventaris, als indicatoren. Er gebeurde nog geen archeologisch onderzoek op deze locatie, en bij uitbreiding ook nog niet in de nabije omgeving van de dorpskern. Gezien de gekende historie van de site is de kans op het voorkomen van archeologisch erfgoed op deze locatie heel waarschijnlijk. Er kan een hoge archeologische verwachting toegekend worden aan het terrein, waarbij voornamelijk vol- en laatmiddeleeuwse sites en sites uit de nieuwe tijd worden verwacht. Enkele

vragen die nog openblijven na de historische studie zijn: was er ook een kerkhof aanwezig ten noorden van de kerk? Wat is de locatie van de pastorie die in 1581 werd verwoest? Uit welke periode dateert de kapel? Wat is de aard van de bebouwing die op de 18de- en 19de-eeuwse kaarten wordt afgebeeld langs Halle-Dorp? Zijn er eventueel restanten bewaard van middeleeuwse bewoning rond de toenmalige kapel of kerk? Heeft de huidige invulling van het terrein voor een grote verstoring gezorgd van het bodemarchief?

3.2. Afweging verder vooronderzoek

De geplande werken bestaan uit verschillende onderdelen:

- de herinrichting van de kerkomgeving, waarbij voornamelijk de bestaande verharding wordt opgebroken en vervangen door een nieuwe fundering en verharding of door groenzones. Globaal zal de bodemingreep voor deze werken 60cm diep gaan. Aan/in de kerk gebeuren geen werken.
- afbraak van een bijgebouw van de pastorie, en vervanging door een nieuwbouw (polyvalente zaal) die zal aansluiten bij de pastorie. Dit nieuwe gebouw wordt 523,70m² groot en zal grotendeels onderkelderd worden tot 3,10m diepte.
- herinrichting van de tuin van de pastorie, waarbij 2 gebouwtjes worden gesloopt en enkele bomen worden gerooid, 2 paden worden aangelegd die verbinding maken tussen de kerksite en de tuin rond de pastorie/polyvalente zaal, en langs de oostelijke grens een parkeerstrook wordt aangelegd. Deze ingrepen zijn eerder verspreid gelegen en niet zo diepgaand.

Het plangebied kent een hoge archeologische verwachting voor sites met grondsporen uit de volle en late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Op deze locatie ontstond de huidige kern van Halle. De aanwezigheid van een archeologische site is reëel, maar op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aard van deze site, de diepte waarop de sporen zich manifesteren, de bewaringstoestand e.d. niet bepaald worden. Ook de graad van verstoring veroorzaakt door de huidige inrichting van het terrein of eventuele eerdere bodemingrepen kan momenteel niet achterhaald worden. Hierdoor kan niet vastgesteld worden of de geplande werken een impact zullen hebben op het archeologisch bodemarchief. Daarvoor zal verder vooronderzoek dienen te gebeuren. Er kan lokaal een complexe stratigrafie verwacht worden. Gezien de aard van de verwachte site, zijnde hoofdzakelijke grondsporen en muurstructuren uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd, dient een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven en -putten uitgevoerd te worden. Ook het aantreffen van menselijke inhumaties is niet uitgesloten. Een onderzoek door middel van proefsleuven en -putten is de aangewezen methode om dergelijke sites te onderzoeken, tegelijk kan ook de verstoringsgraad goed in kaart worden gebracht. Andere onderzoeksmethodes (bvb. boringen, geofysisch onderzoek) zijn niet geschikt in deze context. Het verder vooronderzoek zal ongetwijfeld kennisvermeerdering opleveren over de ontwikkeling en het uitzicht van de kern van Halle, waarover de cartografische bronnen slechts teruggaan tot eind 18de eeuw. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na het verkrijgen van de omgevingsvergunning. Het is niet wenselijk om een ingrijpend vooronderzoek in een dorpskern uit te voeren vooraleer er zekerheid is dat de werken effectief zullen plaatsvinden, gezien dergelijk onderzoek gepaard zal gaan met enige hinder voor omwonenden en passanten.

3.3. Beantwoording onderzoeksvragen

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Het plangebied is gelegen pal in de kern van Halle en behelst de kerk, de directe omgeving errond en de site van de pastorie. Voor 1300 bestond er een kapel, die bij vergroting in de 15de eeuw het koor vormde. De kerk werd vergroot met zijbeuken in 1846, in 1911-1913 werd het gebouw volledige herbouwd en vergroot, met behoud van de 15de-eeuwse toren. De torenspits werd tijdens de Eerste Wereldoorlog vernield, en in 1924 hersteld. De huidige pastorie is een rechthoekig gebouw van 1862-63, ingeplant binnen een omhaagde tuin aan de oostzijde van de kerk. De eerste pastorie werd verwoest in 1581. Na 1666 werd een nieuwe pastorie opgericht, die 2 eeuwen later werd vervangen door het huidig gebouw. De pastorie uit 1666 bevond zich niet op de huidige plek van de pastorie, maar vermoedelijk net ten oosten van de kerk; de locatie van de eerste pastorie is ongekend. Zowel de kerk als de huidige pastorie en de tuin zijn aangeduid als archeologische indicatoren, maar op heden nog niet archeologisch onderzocht.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

De huidige inrichting van het plangebied zal voor een bepaalde vorm van verstoring hebben gezorgd. Deze zal verder achterhaald worden tijdens het proefsleuvenonderzoek.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Neen.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De geplande werken bestaan uit verschillende onderdelen:

- de herinrichting van de kerkomgeving, waarbij voornamelijk de bestaande verharding wordt opgebroken en vervangen door een nieuwe fundering en verharding of door groenzones. Globaal zal de bodemingreep voor deze werken 60cm diep gaan. Aan/in de kerk gebeuren geen werken.
- afbraak van een bijgebouw van de pastorie, en vervanging door een nieuwbouw (polyvalente zaal) die zal aansluiten bij de pastorie. Dit nieuwe gebouw wordt 523,70m² groot en zal grotendeels onderkelderd worden tot 3,10m diepte.
- herinrichting van de tuin van de pastorie, waarbij 2 gebouwtjes worden gesloopt en enkele bomen worden gerooid, 2 paden worden aangelegd die verbinding maken tussen de kerksite en de tuin rond de pastorie/polyvalente zaal, en langs de oostelijke grens een parkeerstrook wordt aangelegd. Deze ingrepen zijn eerder verspreid gelegen en niet zo diepgaand.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

Er is zo goed als zeker een archeologische site aanwezig op het plangebied. De aard ervan en de bewaringstoestand kunnen echter niet achterhaald worden op basis van enkel het bureauonderzoek.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Er dient een proefputten- en -sleuvenonderzoek uitgevoerd te worden. Hierbij worden op weloverwogen plaatsen binnen het plangebied sleuven en putten uitgegraven tot op het eerste archeologische niveau, waarbij lokaal verdiept wordt tot op moederbodem om het totale aantal archeologische niveaus te proberen vaststellen. Dit onderzoek heeft als doel om het archeologisch potentieel van het terrein in kaart te brengen. Zijn er archeologische sporen aanwezig? Behoren deze tot één of meerdere periodes? Hoeveel archeologische niveaus zijn te herkennen? Daarnaast is het ook belangrijk om de verstoringsgraad in kaart te brengen. Zijn de sporen goed bewaard? Kunnen er verstoringszones afgebakend worden? Afsluitend is het belangrijk om alle gegevens samen te beschouwen om zodoende een uitspraak te kunnen doen over het potentieel van het terrein, en dit tegenover de geplande werken te plaatsen. Hierbij wordt afgewogen of verder onderzoek nodig is in de vorm van een opgraving, over een deel of volledig het terrein, of kan er overgegaan worden tot een vrijgave bij afwezigheid van archeologische sporen, of is er eventueel een behoud in situ mogelijk. De modaliteiten van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

4. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Halle (Zoersel) Halle-Dorp (provincie Antwerpen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingrepen 1000m² of meer beslaan, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied is gelegen pal in de kern van Halle en behelst de kerk, de directe omgeving errond en de site van de pastorie. Het plangebied is 8060m² groot en heeft een langgerekte, onregelmatige west-oost georiënteerde vorm. Het bestaat uit 2 delen: een grote zone (8000m²) ten zuiden van Halle-Dorp, en een kleine strook (60m²) ten noorden van de straat. Deze noordelijke strook betreft een plaatselijke verbreding van de weg, in betonklinkers, als stopplaats voor bussen. De grote zone betreft een deel van de openbare weg en de daarop aansluitende verhardingen in betonklinkers die in gebruik zijn als (voet)pad, busstopplaats en parking, de Sint-Martinuskerk met ten zuiden ervan een met gras en bomen begroeide zone, en een gebouw gelegen in een omhaagde tuin met daarin diverse bomen en graspartijen, een garage en een tuinberging. Dit gebouw is de pastorie. Tussen de kerk en Halle-Dorp zijn in de verharding enkele plantvakken aanwezig, waarin zich boompjes bevinden.

Voor 1300 bestond er een kapel, die bij vergroting in de 15de eeuw het koor vormde. Bij deze vergroting werden schip, zijkoren en toren opgetrokken in Balegemse steen. De kerk werd vergroot met zijbeuken in 1846, in 1911-1913 werd het gebouw volledige herbouwd en vergroot, met behoud van de 15de-eeuwse toren. De torenspits werd tijdens de Eerste Wereldoorlog vernield, en in 1924 hersteld. De huidige pastorie is een rechthoekig gebouw van 1862-63, ingeplant binnen een omhaagde tuin aan de oostzijde van de kerk. De eerste pastorie werd verwoest in 1581. Na 1666 werd een nieuwe pastorie opgericht, die 2 eeuwen later werd vervangen door het huidige gebouw. Op de Ferrariskaart uit ca. 1777 is de dorpskern van Halle duidelijk herkenbaar: de kerk, met ten zuiden ervan (en mogelijk ook ten noorden) het kerkhof. De huidige straat Halle-Dorp is aanwezig, mogelijk wijkt het verloop ervan ter hoogte van de kerk iets af van het huidige verloop. Tussen de straat en het kerkhof zijn 3 gebouwen weergegeven. Ten oosten van de kerk zijn 2 grotere gebouwen opgetekend, waarschijnlijk is 1 ervan de in 1666 gebouwde pastorie. Het oostelijke deel van het plangebied is op dat moment in gebruik als (moes)tuin. De pastorie uit 1666 bevond zich dus niet op de huidige plek van de pastorie. De kerk, het kerkhof, de gebouwen en de tuin worden als behorend tot 1 geheel afgebeeld, omsloten door een haag of bomenrij. In het oosten en het zuiden komt deze overeen met resp. de huidige Vogelzang en Kerkhofweg. Op de Atlas der Buurtwegen is het huidige verloop van de straten die het plangebied begrenzen aanwezig. Net ten oosten van de kerk, vlak naast het koor, wordt een noord-zuid georiënteerd volume afgebeeld, dit moet de oude pastorie zijn. Ten zuiden ervan is een losstaand bijgebouw te zien. Ten noorden van de pastorie is een gebouw weergegeven dat georiënteerd is op Halle-Dorp. Het kerkhof rond de kerk wordt niet afgebeeld op die kaart (ook niet op de latere 19de- en 20ste-eeuwse kaarten), maar was dan zeker nog aanwezig. Op de Poppkaart is de oude pastorie niet meer te zien en wordt het gebouw uit 1863 afgebeeld. De luchtfoto van 1971 is weinig gedetailleerd, maar het gebouwtje aan de straatzijde lijkt niet meer aanwezig. Dat is zeker niet meer het geval op de luchtfoto van 1990,

waarop de situatie vergelijkbaar is aan de huidige, behalve dat ten zuiden van de kerk het kerkhof nog te zien. Op de luchtfoto van 2000-2003 is dit kerkhof verdwenen en vervangen door het huidige grasplein. Sinds dan ondergaat het plangebied geen wijzigingen meer. Het aparte noordelijke deeltje van het terrein lijkt steeds in het tracé van de weg te hebben gevallen sinds 1777 – voor zover de projectie van zo'n klein strookje 100% accuraat is. Zowel de site van de kerk als de pastorie worden aangeduid op de Centrale Archeologische Inventaris, als indicatoren. Er gebeurde nog geen archeologisch onderzoek op deze locatie, en bij uitbreiding ook nog niet in de nabije omgeving van de dorpskern. Gezien de gekende historie van de site is de kans op het voorkomen van archeologisch erfgoed op deze locatie heel waarschijnlijk. Er kan een hoge archeologische verwachting toegekend worden aan het terrein, waarbij voornamelijk vol- en laatmiddeleeuwse sites en sites uit de nieuwe tijd worden verwacht. Enkele vragen die nog openblijven na de historische studie zijn: was er ook een kerkhof aanwezig ten noorden van de kerk? Wat is de locatie van de pastorie die in 1581 werd verwoest? Uit welke periode dateert de kapel? Wat is de aard van de bebouwing die op de 18de- en 19de-eeuwse kaarten wordt afgebeeld langs Halle-Dorp? Zijn er eventueel restanten bewaard van middeleeuwse bewoning rond de toenmalige kapel of kerk? Heeft de huidige invulling van het terrein voor een grote verstoring gezorgd van het bodemarchief?

De geplande werken bestaan uit verschillende onderdelen:

- de herinrichting van de kerkomgeving, waarbij voornamelijk de bestaande verharding wordt opgebroken en vervangen door een nieuwe fundering en verharding of door groenzones. Globaal zal de bodemingreep voor deze werken 60cm diep gaan. Aan/in de kerk gebeuren geen werken.
- afbraak van een bijgebouw van de pastorie, en vervanging door een nieuwbouw (polyvalente zaal) die zal aansluiten bij de pastorie. Dit nieuwe gebouw wordt 523,70m² groot en zal grotendeels onderkelderd worden tot 3,10m diepte.
- herinrichting van de tuin van de pastorie, waarbij 2 gebouwtjes worden gesloopt en enkele bomen worden gerooid, 2 paden worden aangelegd die verbinding maken tussen de kerksite en de tuin rond de pastorie/polyvalente zaal, en langs de oostelijke grens een parkeerstrook wordt aangelegd. Deze ingrepen zijn eerder verspreid gelegen en niet zo diepgaand.

Het plangebied kent een hoge archeologische verwachting voor sites met grondsporen uit de volle en late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Op deze locatie ontstond de huidige kern van Halle. De aanwezigheid van een archeologische site is reëel, maar op basis van enkel het bureauonderzoek kan de aard van deze site, de diepte waarop de sporen zich manifesteren, de bewaringstoestand e.d. niet bepaald worden. Ook de graad van verstoring veroorzaakt door de huidige inrichting van het terrein of eventuele eerdere bodemingrepen kan momenteel niet achterhaald worden. Hierdoor kan niet vastgesteld worden of de geplande werken een impact zullen hebben op het archeologisch bodemarchief. Daarvoor zal verder vooronderzoek dienen te gebeuren. Er kan lokaal een complexe stratigrafie verwacht worden. Gezien de aard van de verwachte site, zijnde hoofdzakelijke grondsporen en muurstructuren uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd, dient een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven en -putten uitgevoerd te worden. Ook het aantreffen van menselijke inhumaties is niet uitgesloten. Een onderzoek door middel van proefsleuven en -putten is de aangewezen methode om dergelijke sites te onderzoeken, tegelijk kan ook de verstoringsgraad goed in kaart worden gebracht. Andere onderzoeksmethodes

(bvb. boringen, geofysisch onderzoek) zijn niet geschikt in deze context. Het verder vooronderzoek zal ongetwijfeld kennisvermeerdering opleveren over de ontwikkeling en het uitzicht van de kern van Halle, waarover de cartografische bronnen slechts teruggaan tot eind 18de eeuw. Dit verder vooronderzoek dient in uitgesteld traject te gebeuren, na het verkrijgen van de omgevingsvergunning. Het is niet wenselijk om een ingrijpend vooronderzoek in een dorpskern uit te voeren vooraleer er zekerheid is dat de werken effectief zullen plaatsvinden, gezien dergelijk onderzoek gepaard zal gaan met enige hinder voor omwonenden en passanten.

Het sleuvenplan, de richtlijnen en onderzoeksvragen van het verder vooronderzoek worden behandeld in het programma van maatregelen.

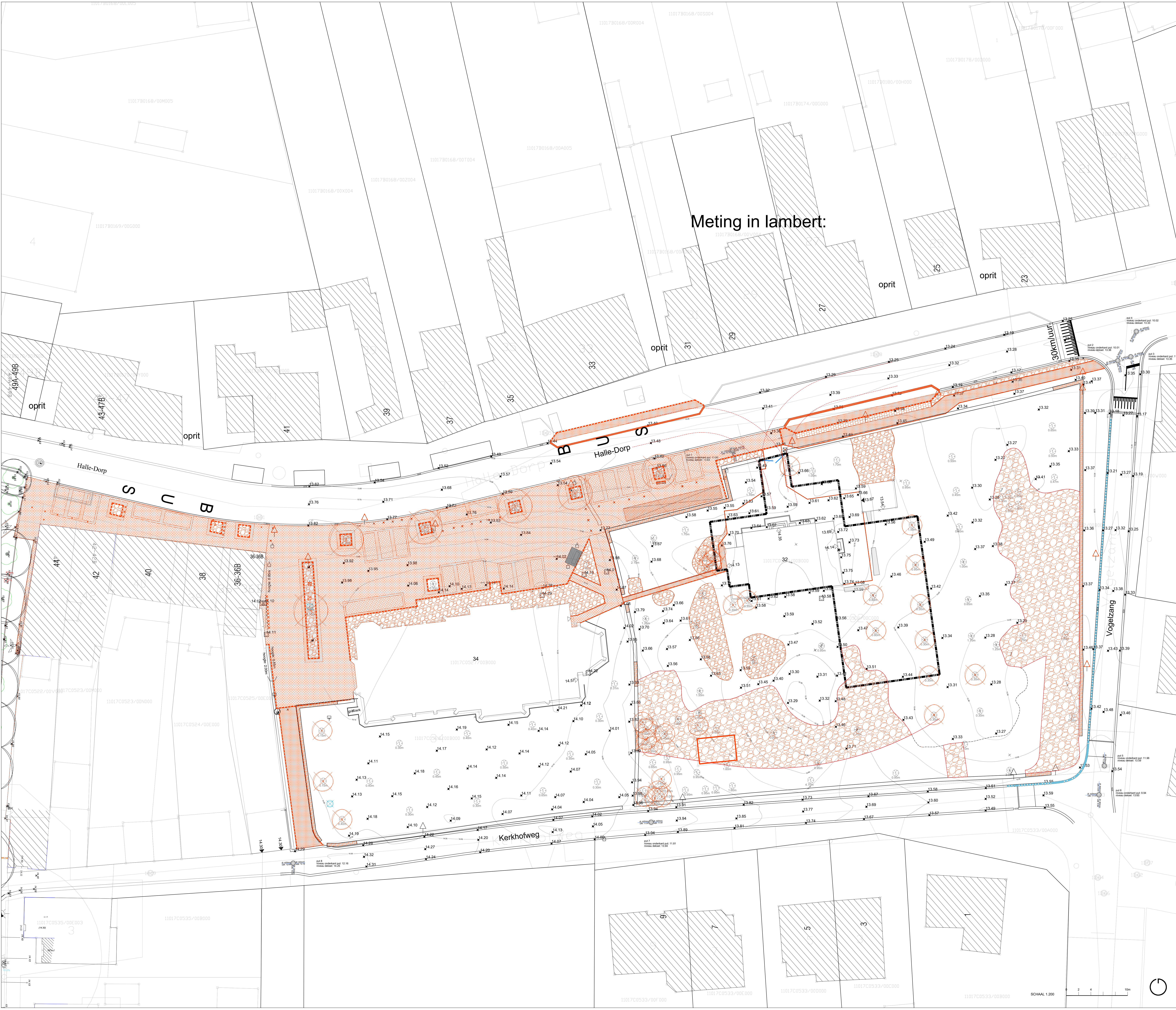
5. Bibliografie

- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://www.geopunt.be/kaart>
- <http://www.cartesius.be/CartesiumPortal/>
- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://www.google.be/maps>

6. Bijlages

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2018 (bron: geopunt.be).....	7
Figuur 2 Beeld vanuit het oosten op het noordelijke deel van het plangebied, de busstrook (bron: https://www.google.com/maps).....	8
Figuur 3 Beeld vanuit het noordwesten op het westelijke deel van de zuidelijke zone van het plangebied (bron: https://www.google.com/maps). De huizen maken geen deel uit van het plangebied, wel de parkeerplekken en het padje naast het café.	8
Figuur 4 Beeld vanuit het noordwesten op de kerk en de omringende verharding in de zuidelijke zone van het plangebied (bron: https://www.google.com/maps).	9
Figuur 5 Beeld vanuit het noordwesten op de tuin rond de pastorie in de zuidelijke zone van het plangebied (bron: https://www.google.com/maps).	9
Figuur 6 Beeld vanuit het zuidwesten op de kerk en de groenzone ten zuiden ervan. Het verharde pad links op de foto loopt door naar Halle-Dorp en maakt eveneens deel uit van de zuidelijke zone van het plangebied (bron: https://www.google.com/maps).	10
Figuur 7 Plan bestaande toestand (bron: initiatiefnemer).	10
Figuur 8 Uitsnede uit het plan 'afbraakwerken' (bron: initiatiefnemer).	12
Figuur 9 Uitsnede uit ontwerpplan (bron: initiatiefnemer).	12
Figuur 10 Zicht op de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).....	13
Figuur 11 Detailopname van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: NGI).	14
Figuur 12 Zicht op het kadasterplan (bron: geopunt.be).....	14
Figuur 13 Zicht op de bodemgebruikskaat met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	15
Figuur 14 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel (bron: geopunt.be).....	16
Figuur 15 Zicht op het Digitaal Hoogtemodel, op siteniveau (bron: geopunt.be).	16
Figuur 16 Zicht op de Potentiële bodemerosiekaart (bron: geopunt.be).	17
Figuur 17 Zicht op de bodemkaart (bron: DOV).	18
Figuur 18 Uitsnede uit de Tertiair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).....	19
Figuur 19 Uitsnede uit de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).	19
Figuur 20 Uitleg bij de Quartair Geologische Kaart (bron: geopunt.be).	20
Figuur 21 Uitsnede uit de Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt.be).	23
Figuur 22 Uitsnede uit de Atlas der Buurtwegen (bron: geopunt.be).	24
Figuur 23 Uitsnede uit de kaart van Vandermaelen (bron: geopunt.be).	24
Figuur 24 Uitsnede uit de Poppkaart (bron: geopunt.be).....	25
Figuur 25 Uitsnede uit de topografische kaart van 1865 (bron: cartesius.be en NGI).	25
Figuur 26 Uitsnede uit de topografische kaart van 1892 (bron: cartesius.be en NGI).	26
Figuur 27 Uitsnede uit de topografische kaart van 1929-1939 (bron: cartesius.be en NGI).....	26
Figuur 28 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1971 (bron: geopunt.be).....	27
Figuur 29 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 1979-1990 (bron: geopunt.be).....	27
Figuur 30 Zicht op het plangebied op de luchtfoto van 2000-2003 (bron: geopunt.be).....	28
Figuur 31 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (bron: geopunt.be en CAI).....	30
Bijlage: Bouwplannen (bron: initiatiefnemer).	

Meting in lambert:

- LEGENDE
- projectgrens
 - te verwijderen trottoirband
 - te verwijderen afvoergoot
 - te verwijderen kleinler verharding
 - te verwijderen betonstraatsbuis verharding
 - te verwijderen mozaïekasfalten
 - te verwijderen betonsteeg
 - te verwijderen betonstraatsbuis verharding
 - hoofdweg
 - te verwijderen beplanting
 - te verwijderen hagen
 - bestaande Bomen
 - te verwijderen Bomen
 - te verwijderen parkeerpaal
 - te verwijderen verkeersbord
 - te verwijderen bord
 - te verwijderen elektriciteitskast
 - te verwijderen verlichtingsmast
 - te verwijderen fietsbuis
 - te verwijderen fietsbank
 - te verwijderen fietsbank met overkapping

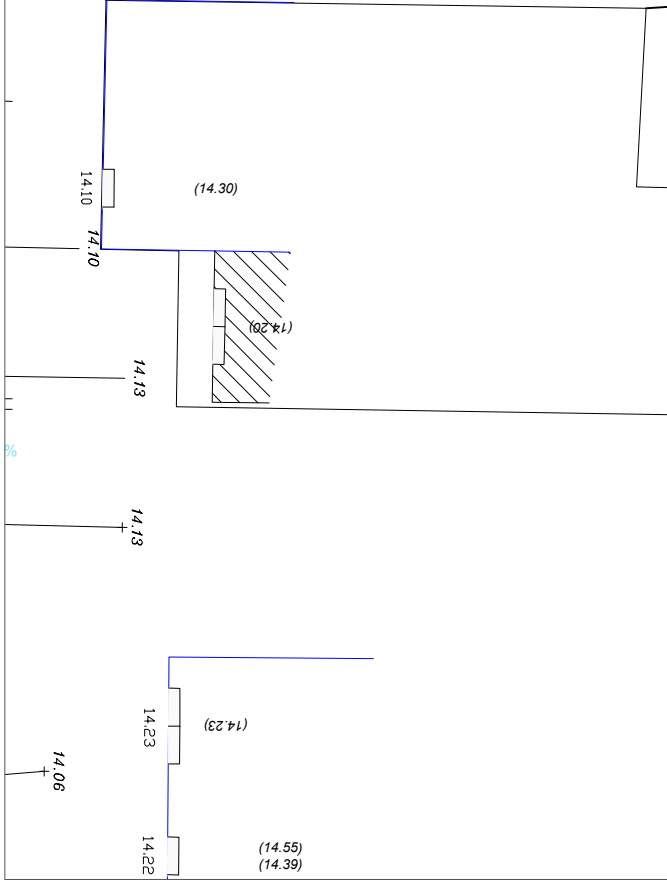
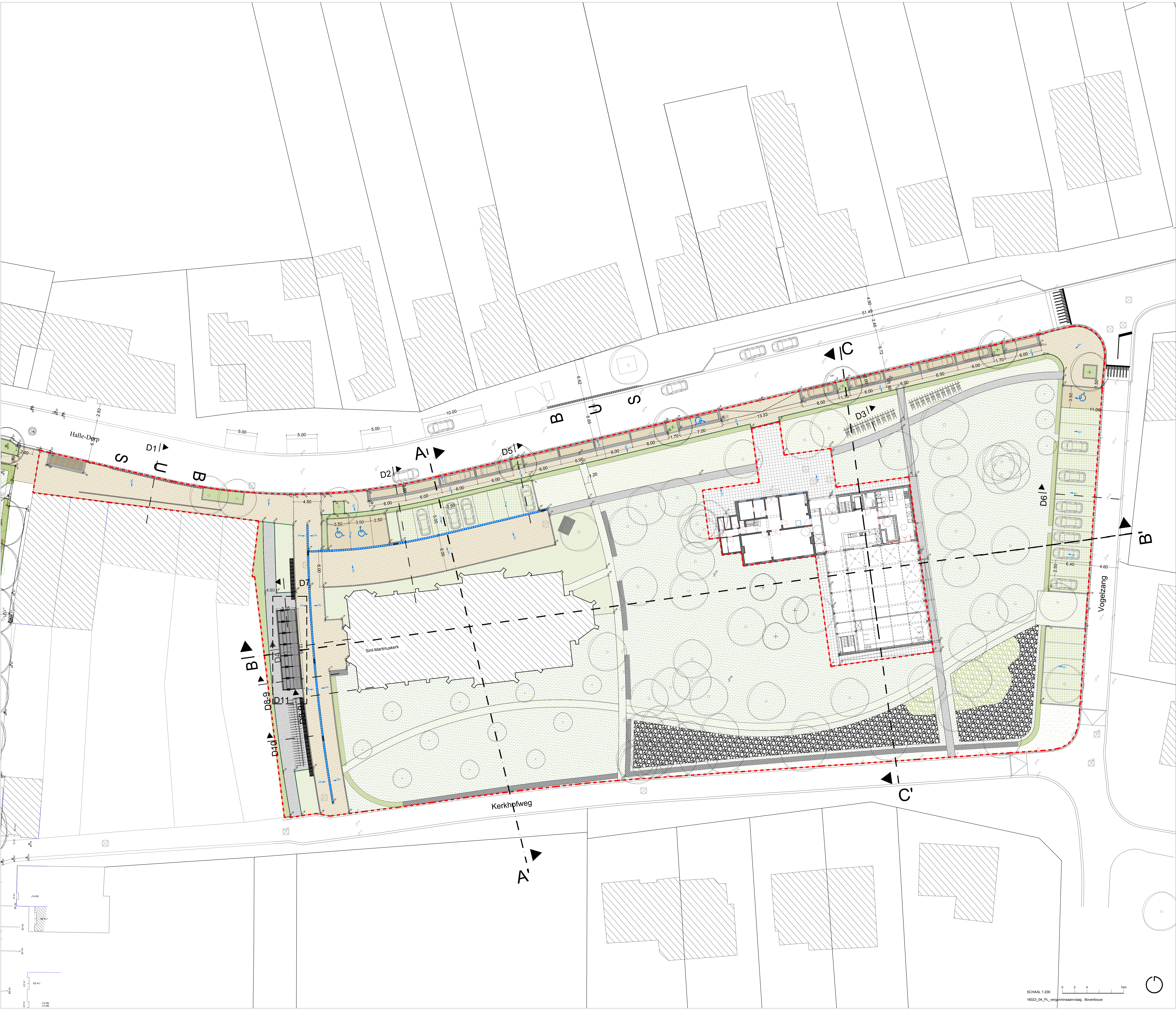
PROVINCIE	Antwerpen
GEMEENTE	Zoersel
LIGGING	centrumsplein Halle Halle-dorp, Vogelzang, Kerkhofweg
OPDRACHTGEVER	Gemeente Zoersel Hansdorpse 107, 2800 Zoersel
ONTWERPER	OMGEVING nvba: www.omgeving.be Lilbeddingstraat 390 2600 Antwerpen-Berchem tel +32 3 448 22 72 fax +32 3 440 13 93
PROJECTLEIDER	Eric Dessauer Landschaparchitect _ tel +32 3 448 22 72
TECHNIKEN	

INPLANTINGSPLAN

AFBRAAK A0_1/200

16023_04_PL_voorontwerp_006.dwg

GETEKEND	15/03/2019	gho	ard
GEWUZIGD			

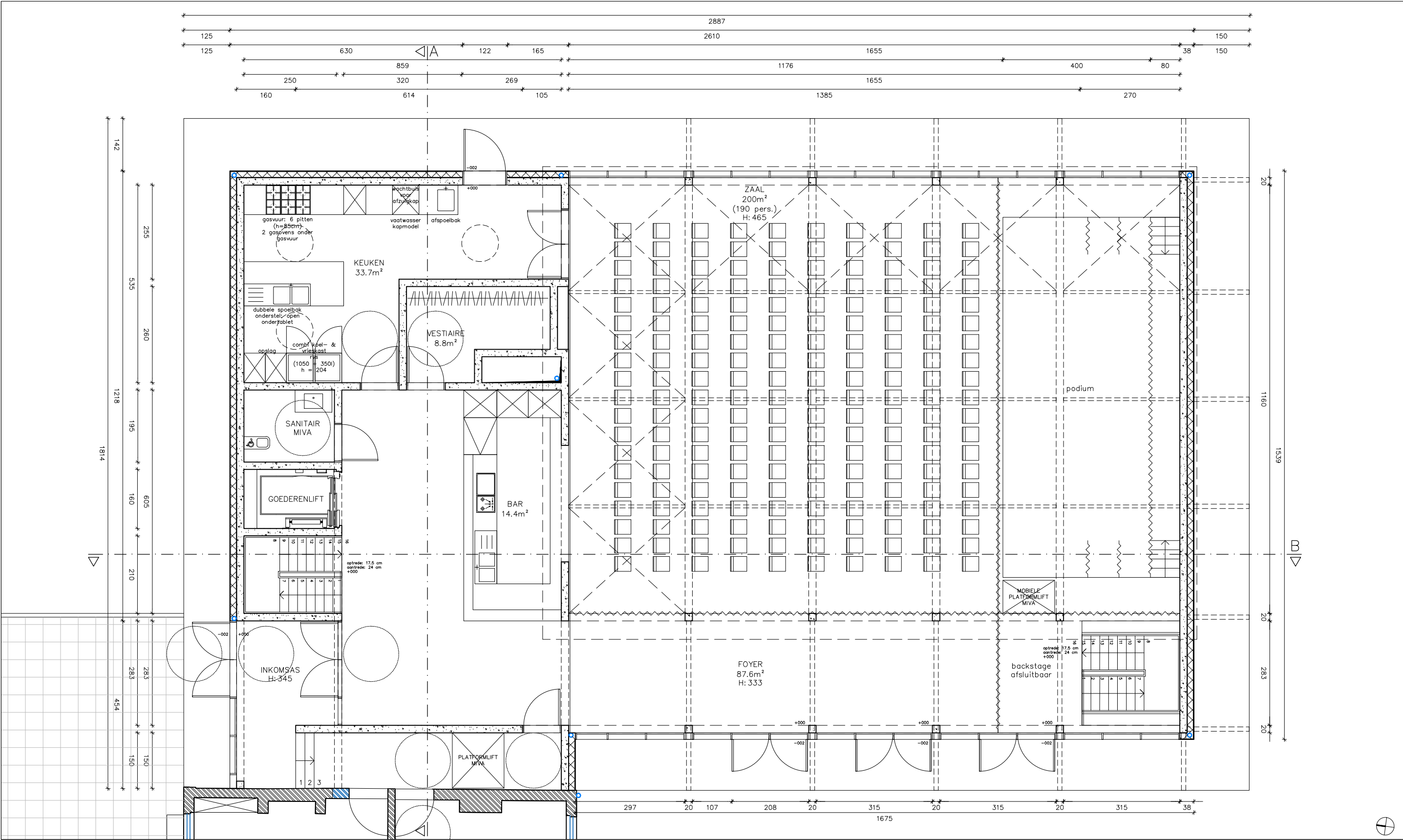

PPS PASTORIJ HALLE

grondplannen . gelijkvloers dorpszaal – nieuw

1/100 (maten in cm)

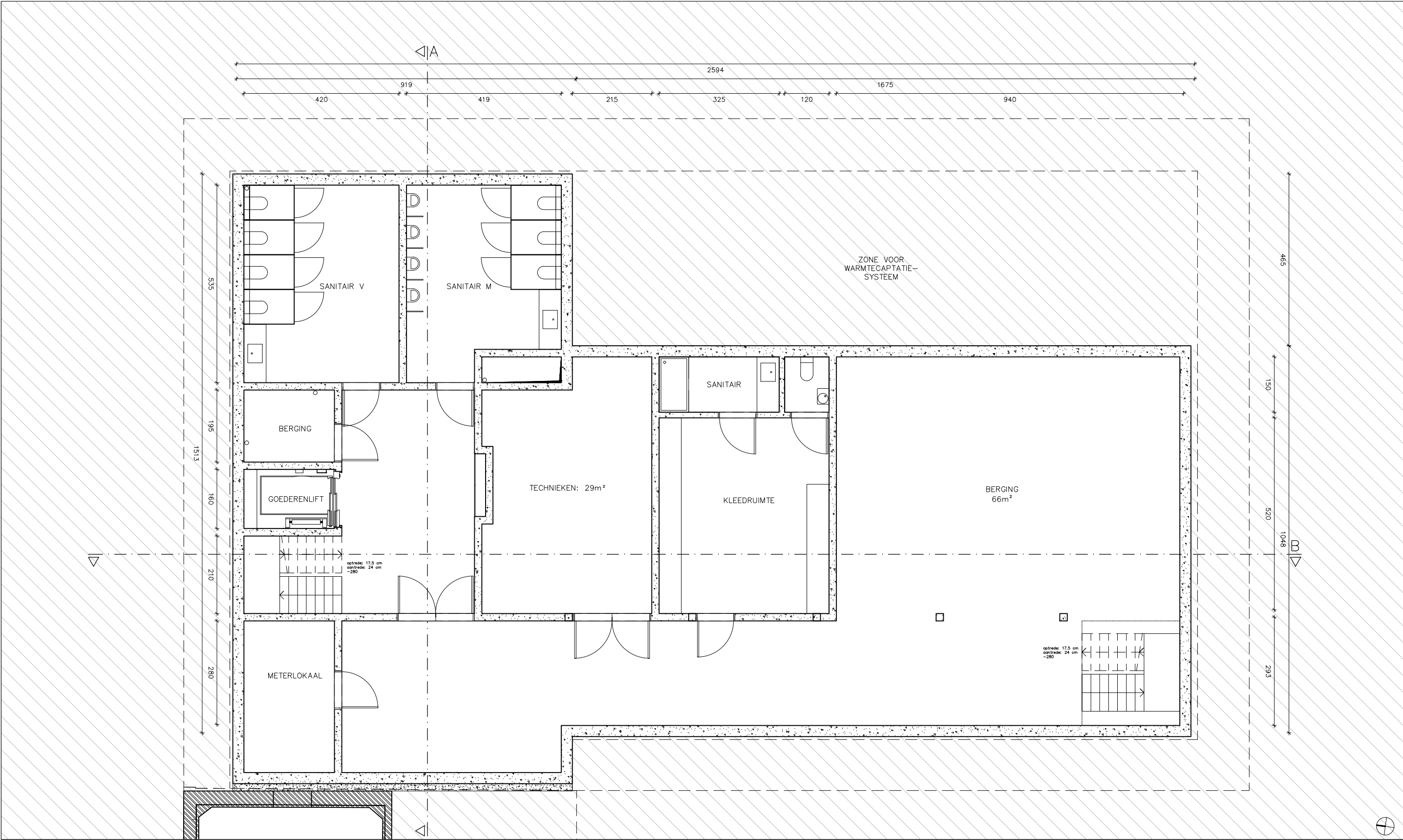

PPS PASTORIJ HALLE

grondplannen . kelder dorpszaal – nieuw

1/100 (maten in cm)

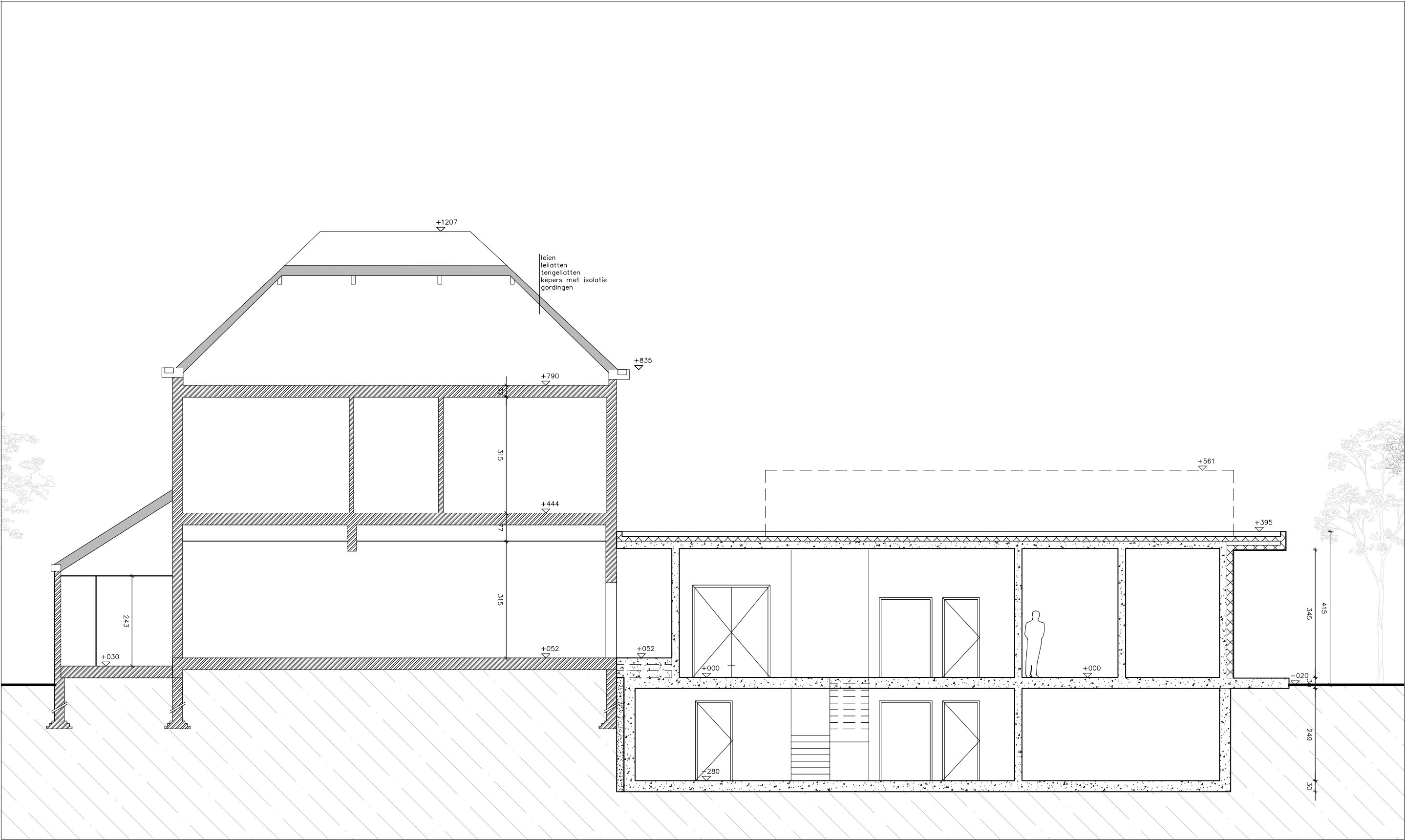

PPS PASTORIJ HALLE

snede A — nieuw

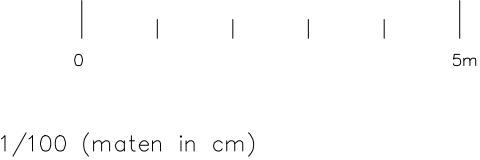

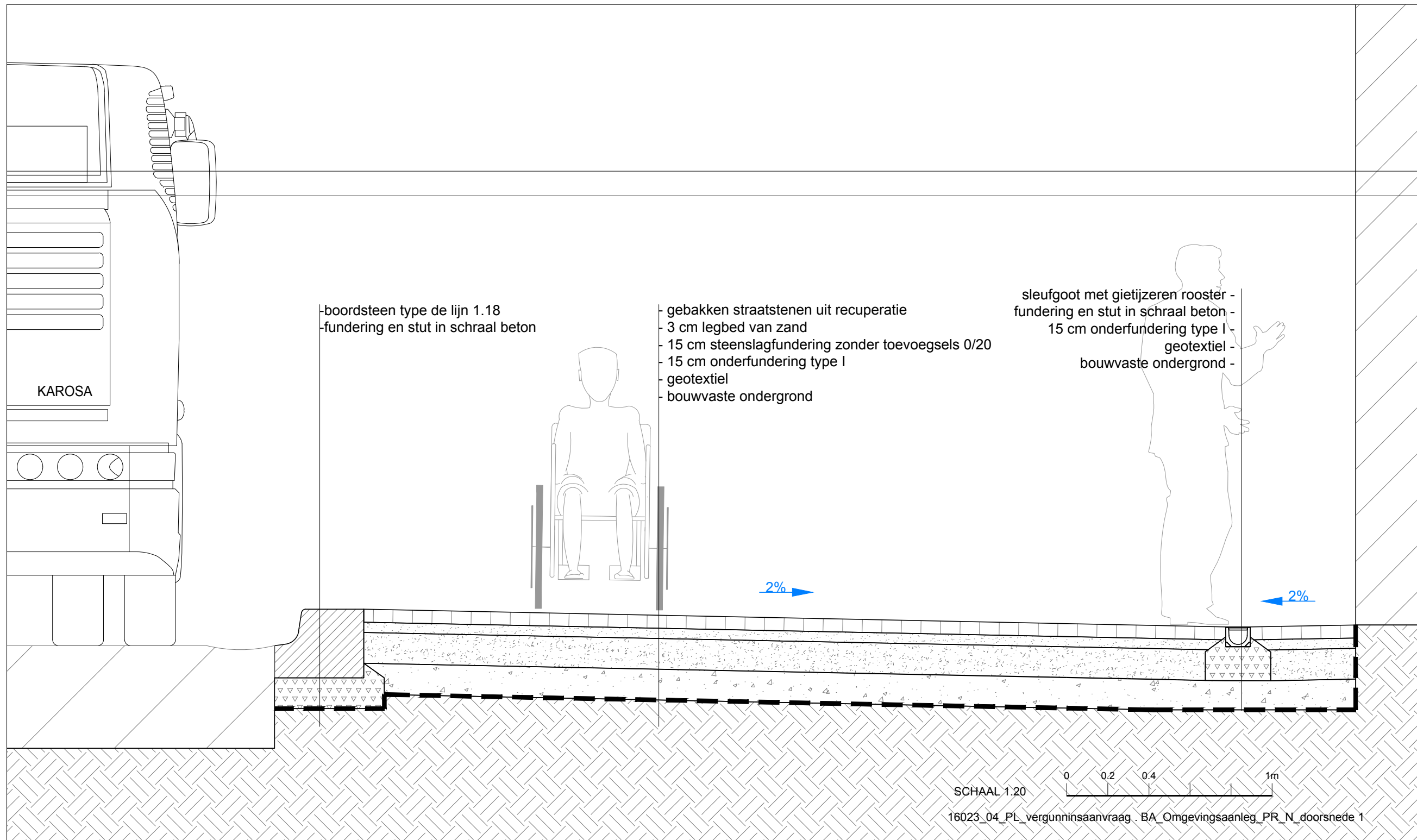
1/100 (maten in cm)

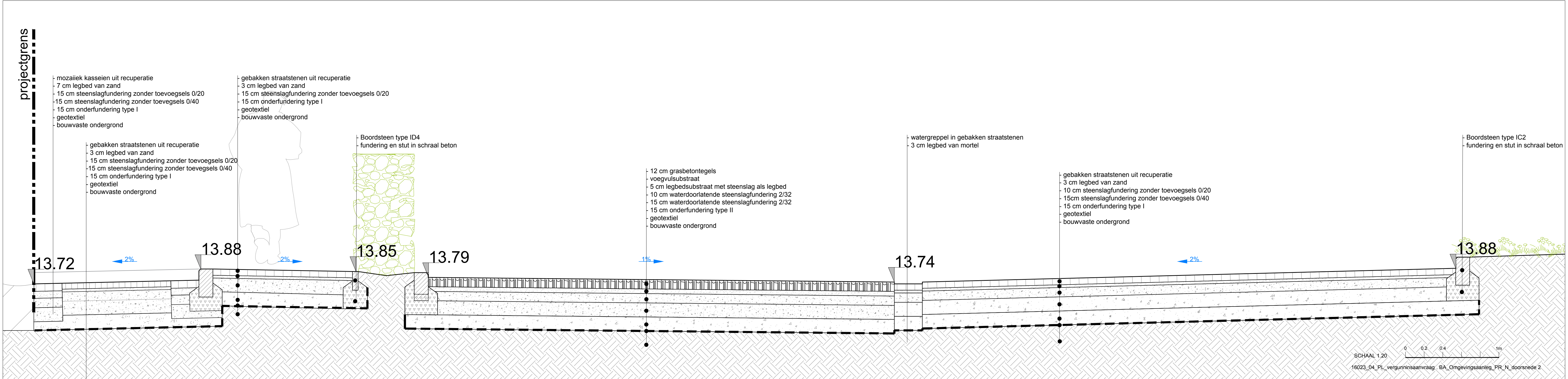

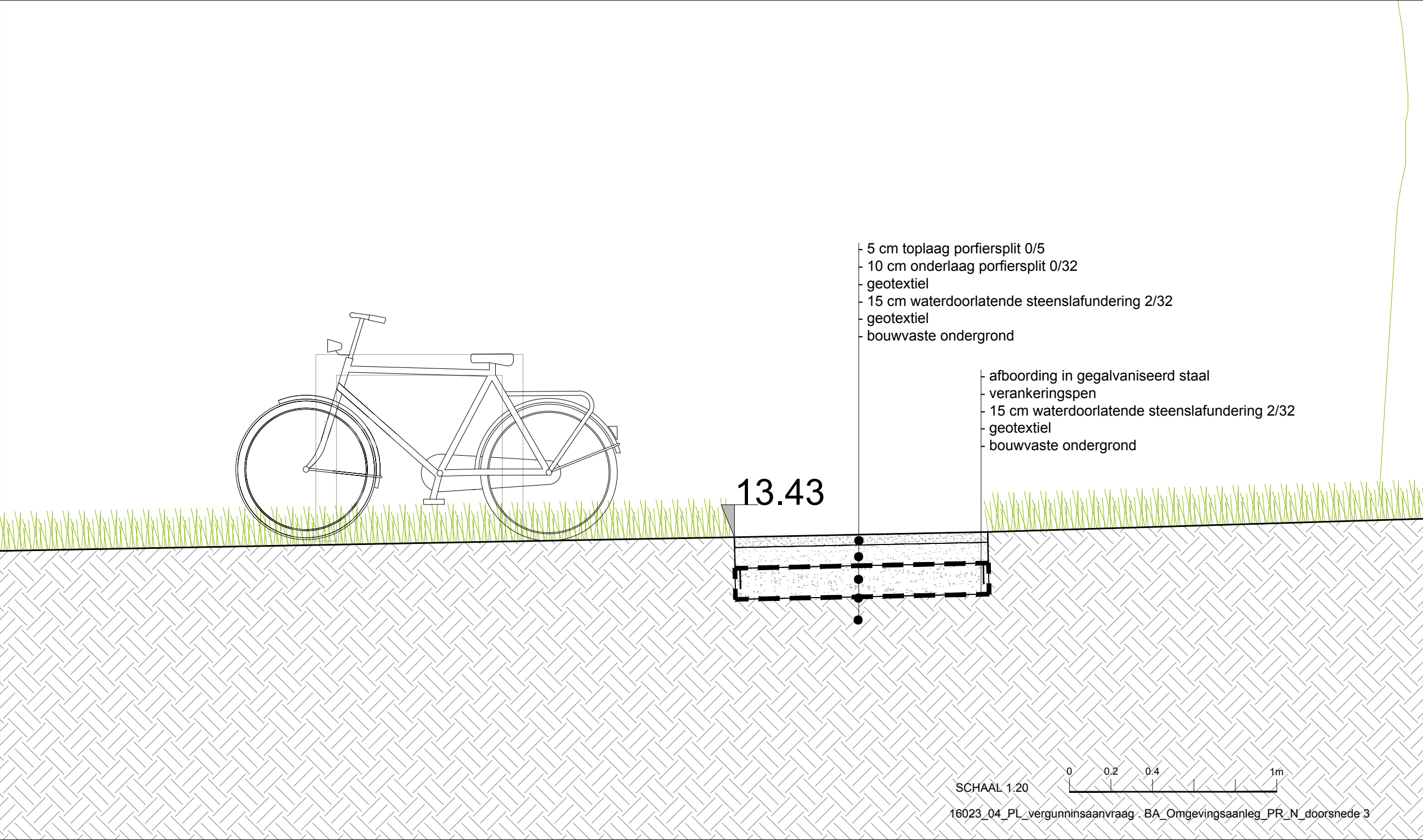
PPS PASTORIJ HALLE

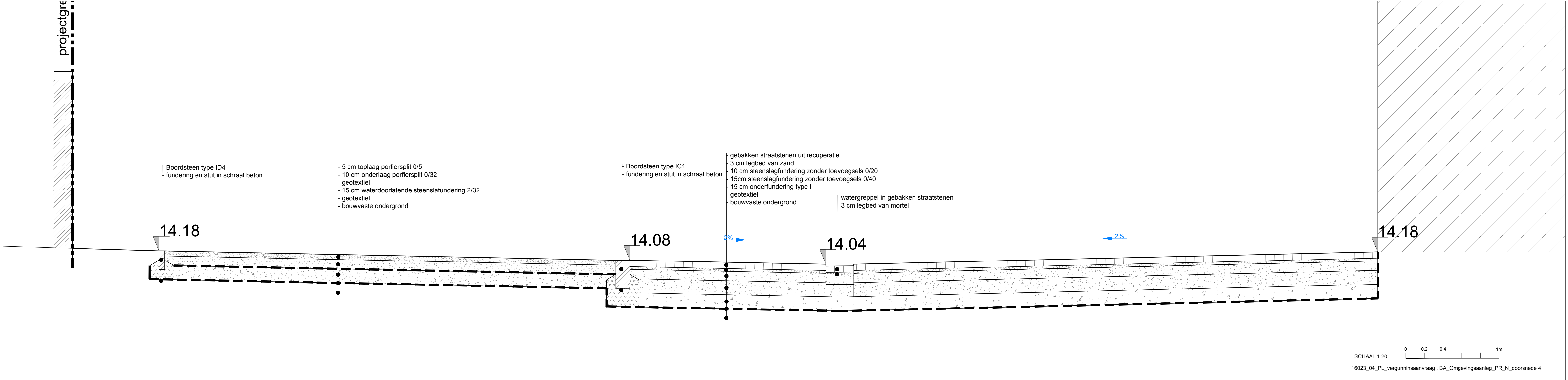
snede B – nieuw

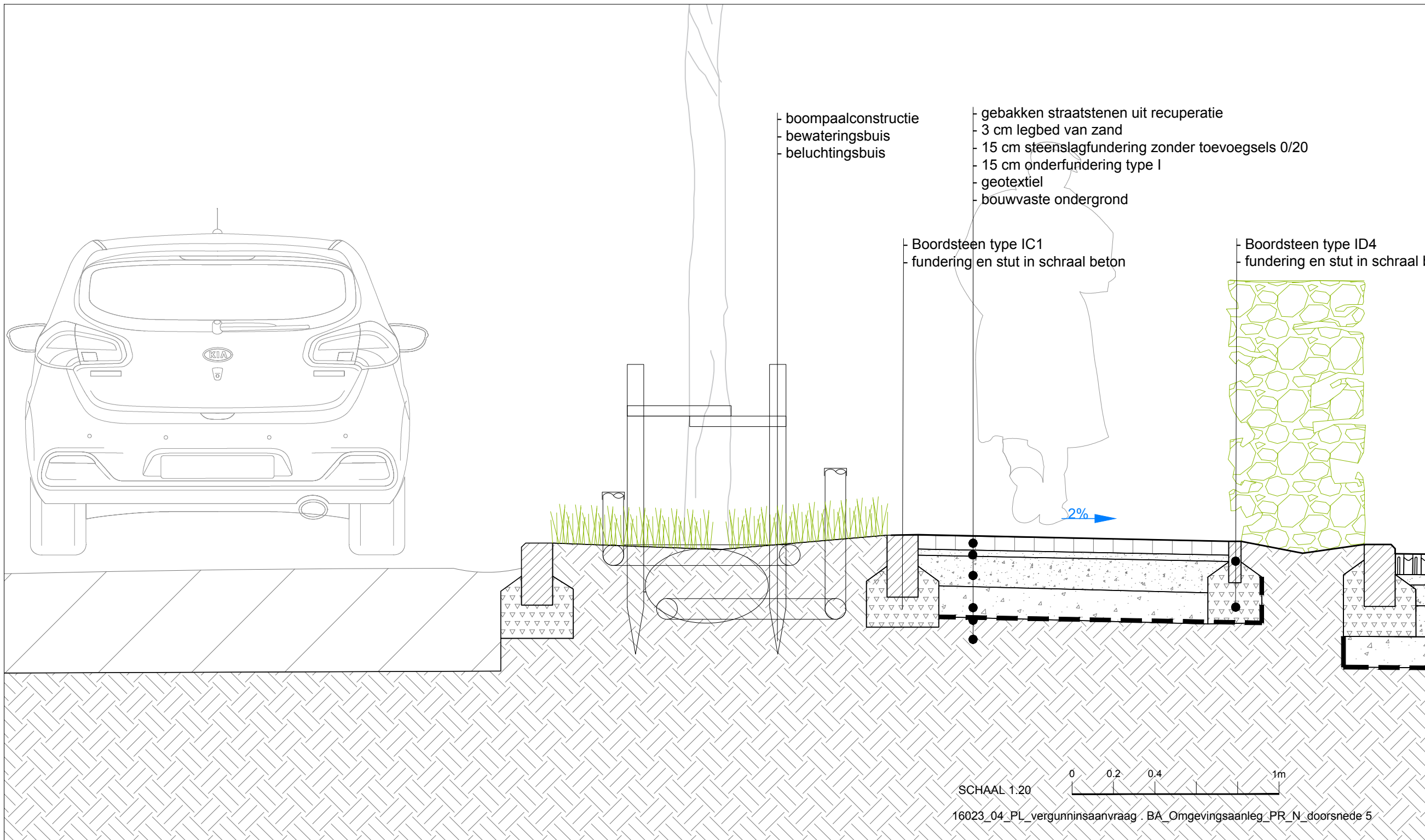

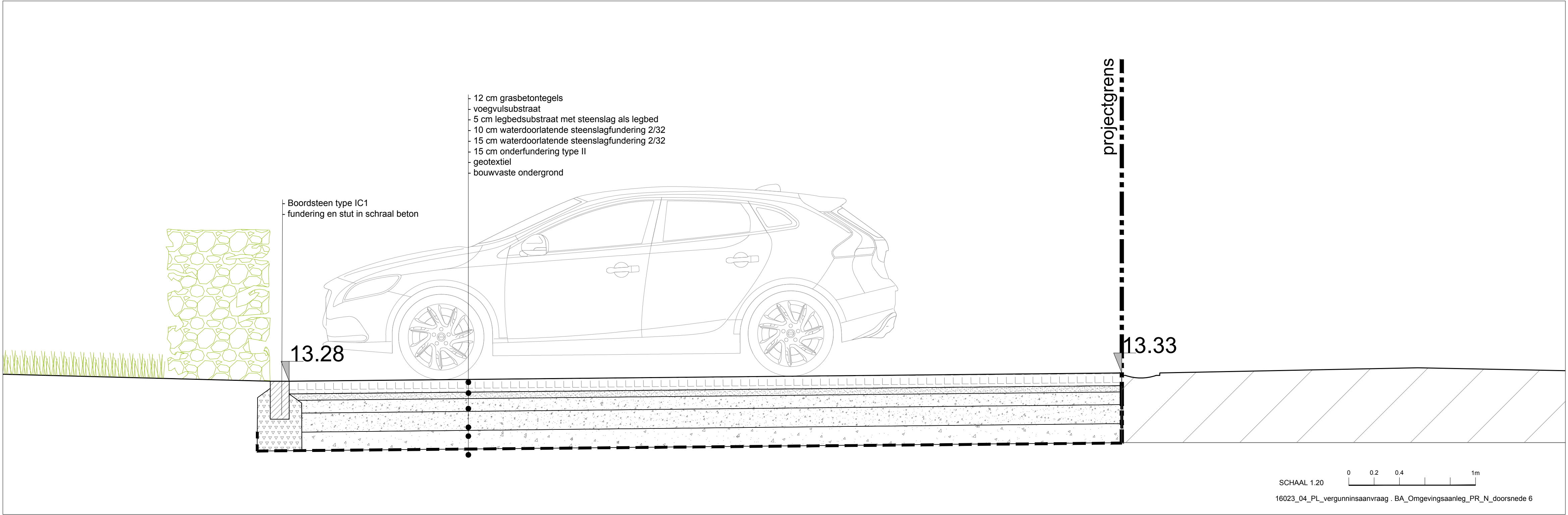

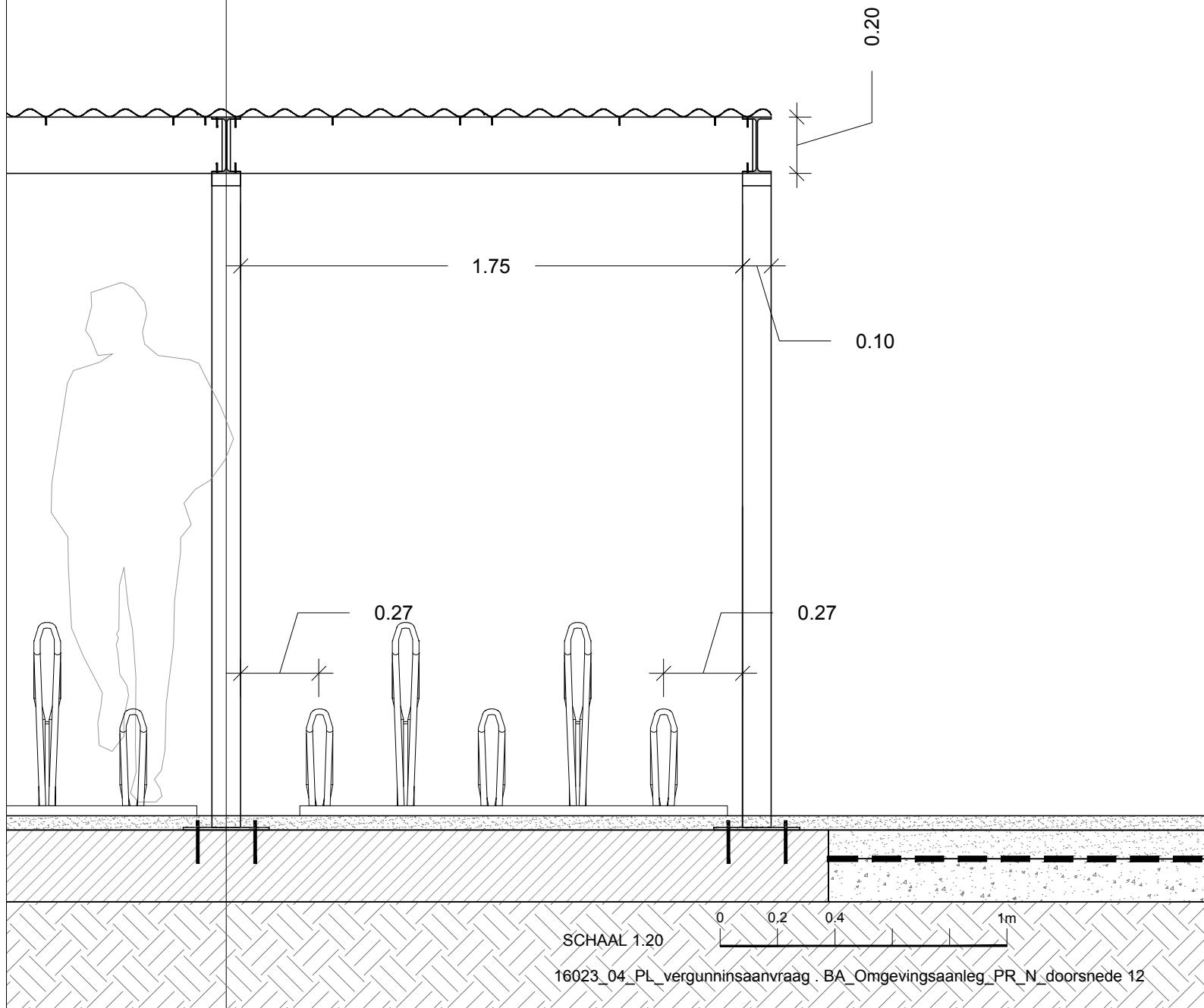

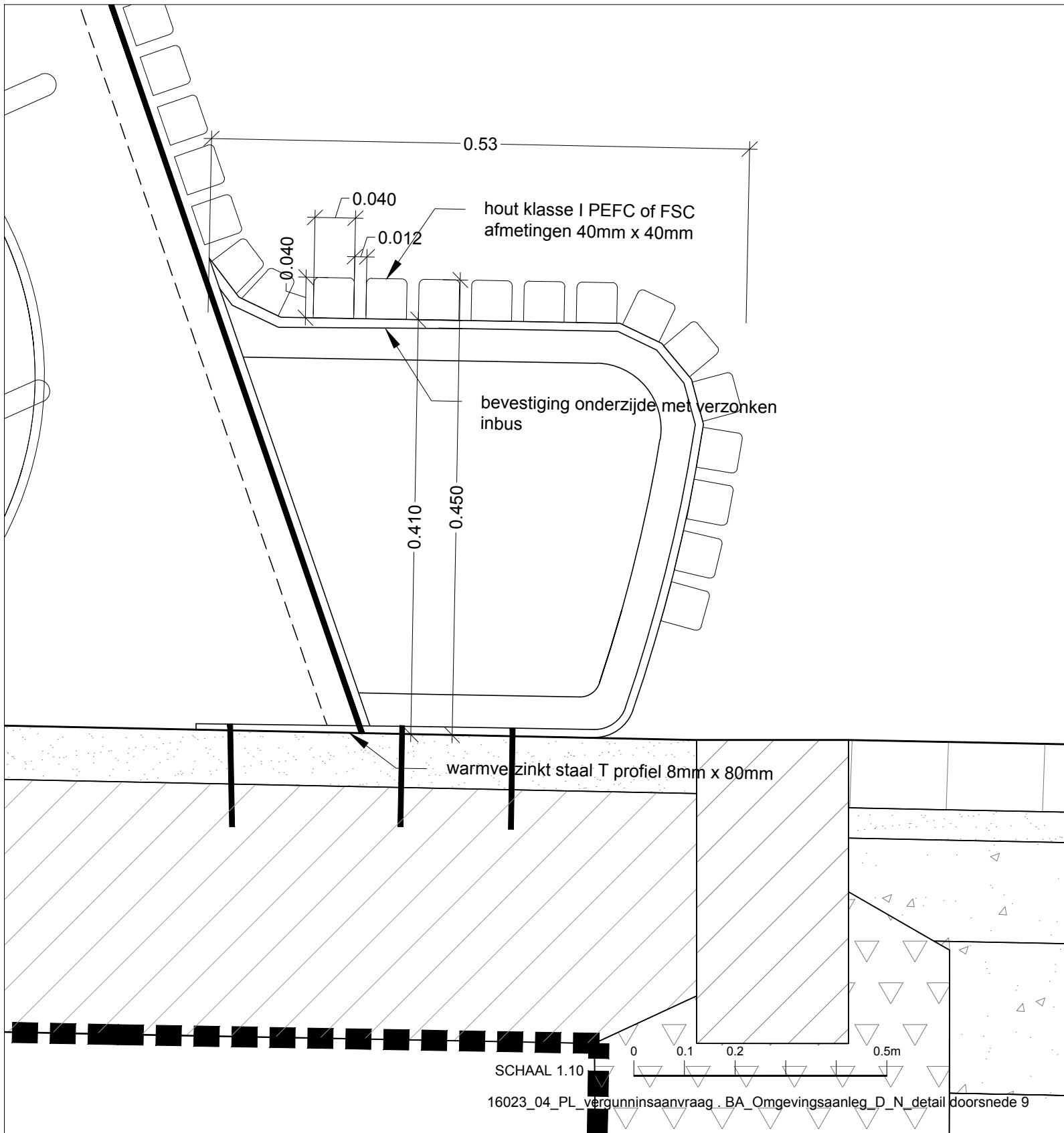

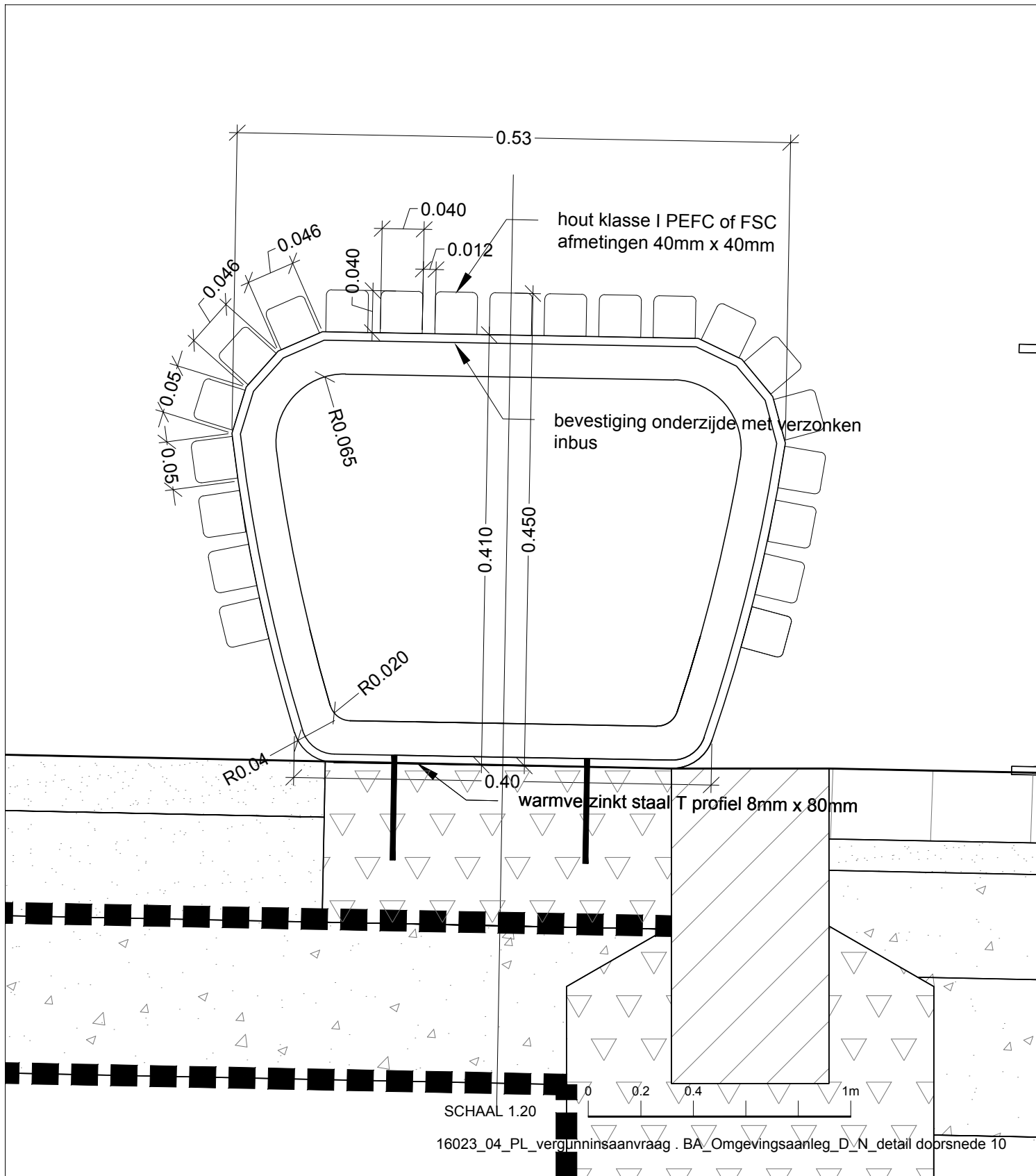
- sinusvormige profiel dakplaat, antraciet gecoat, voorzien van anticondensievlies; 1000 x 2500 x 26 mm
- staander, stalen IPE 200 profiel, 2950 x 200 x 100 mm
- dwarsligger, FSC hout, 1820 x 80 200 mm
- fundering in beton op bouwvaste ondergrond

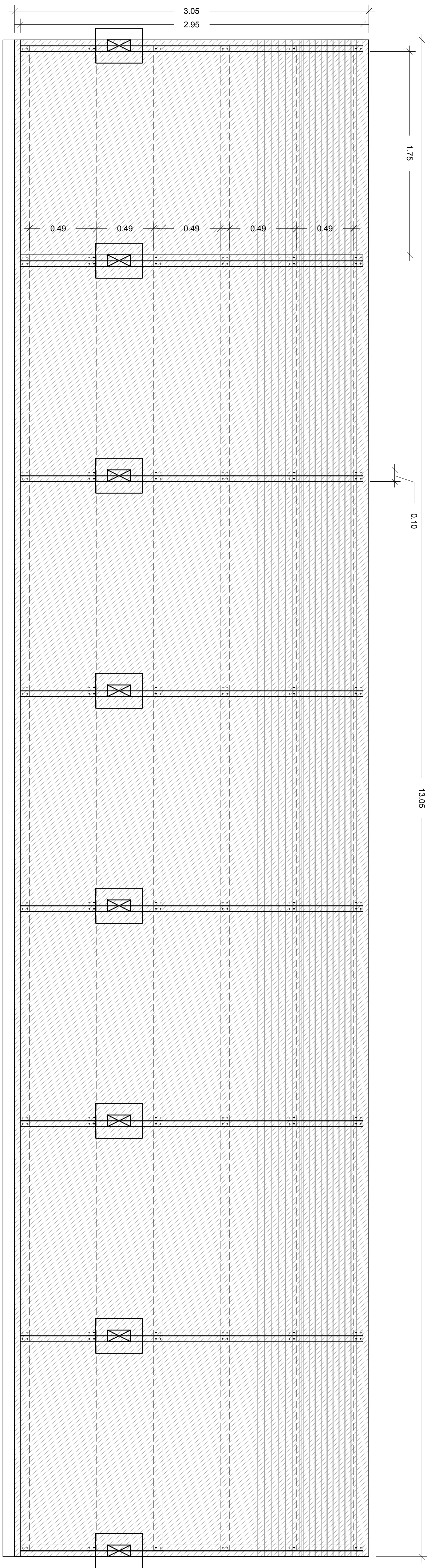

-
- Technical drawing of a bicycle parking structure. The drawing includes a side elevation and a plan view. Key dimensions and features are as follows:
- Side Elevation:**
 - Overall height: 2.15
 - Width of the structure: 2.00
 - Width of the base: 0.75
 - Angle of the support structure: 87°
 - Angle of the bicycle frame: 79°
 - Top horizontal dimension: 3.05 (total), 2.95 (to the structure edge)
 - Top vertical dimension: 0.20
 - Ground level: Indicated by a dashed line.
 - Foundation: Shaded area below the ground level.
 - Plan View:**
 - Shows the layout of the structure on the ground.
 - Includes a section line labeled 'I'.
 - Ground level: Indicated by a dashed line.
 - Foundation: Shaded area below the ground level.
 - Other Features:**
 - A silhouette of a person is shown for scale.
 - A bicycle is shown parked within the structure.
 - A ramp or platform is shown on the right side.
 - Drainage: Indicated by arrows and the text '2%'.
 - Section line: Labeled 'I'.
 - Page number: 14.

0 0.2 0.4 1m

SCHAAL 1.20

